

"Valdžia žmonių, žmonėm ir per žmones lai nelėnysks nuo šios žemės."
—ABRAHAM LINCOLN.

VOLUME XX, NO. 159. SEŠTADIENIS, LIEPOS (JULY) 8 D., 1939 M., CHICAGO, ILLINOIS. KAINA TRYS CENTAI.

KASDIENA...

"Vėl Badas"
Liepos šešioliktoji.
Dionne Penkinukės.
Trockiniai.

Donald Day vėl praneša savo "Tribunai" iš Rygos, kad Sovietų Sąjungoj badas. "Draugas" tai "žiniai" atmiravo plačią vietą savo pirmam puslapy, o "Naujienos" lyg ir susigėdinusios, davė jai kelių eilučių vietą. Norėjo iškęst nepardotus liepų, bet neiškentė.

Rimtesni anglų laikraščiai tokios žinios visai nepadaė. Šiomis dienomis peržiūrėjau daug numerių "Pravdos" ir "Izvestijų" už birželio mėn. Žinios iš sovietinio kaimo perėmė geros. Derlius bus geresnis negu pernai.

Kaip jaučiasi kardinolas Imtzer, kada fašistai užtakavo jį žaliąs kiaušiniai ir savo kumščių prikišo jo pasmakruon? Pernai fašistai išdaužė jo rumus ir sudėginio šventuosius. Dabar jis žino kas yra mažų režimų. O už tą režimų jis ir pats darbuosi.

Chicagiečiai uoliai rengiasi prie liepos šešioliktosios, kada Coliseum'e kalbės J. L. Lewis ir daugelis kitų žymių vyrų. Tai bus stakjardų darbininkų diena, jų demonstracija už unitį. Tai bus ultimatumas Armour'ui ir kitiems pakierams: pasirašysit ar ne sutartį su CIO unita?

Labai svarbu, kada nuo vienu pagrindu su Lewis' kalbės ir katalikų vyskupas Sheil. Mat, stakjarduose dirba daug katalikų ir jie vienintį su visais kitais darbininkais.

Dėl tų penkių mergiečių, kurias vienu rozu pagimdė kaudadiet farmerka Dionne, eina dideli vaidai. Jų fonde jau yra apie milijonas dolerių ir už tolmensį jų išnaudojimą smarkiai pešasi katalikų frakcija su Hollywoodo frakcija. Mat, jos katalikės ir Kanados francuziški kumiai jas nori savai išauklėti. O Hollywoodo frakcija su tuo nesutinka. Ji nori gretiesnio biznio.

Gečetas ir gečetas, neduos tonos mergaitėms nei užaugti ir savai apsipresit.

"Keleivis" mano, kad trockinis judėjimas neturi daug sekėjų ir praneša, kad "ketvirto internacionalo" organas žada užverst kojas.

Trockizmas Amerikoj butų gal išsiėšęs. Jeigu jį nebutų sušelpęs Norman Thomas ir tuli intelektualai, kaip Dewey. Lietuviška trockinė skloka butų išsiėšusi, jeigu jį nebut persikėstus ir burdo pas tam tikros rūšies socialistas.

Rašytojas Dos Passos kadinaise daug žadėjo. Jo beletristika buvo užtaisyta gera doza sveikio socialinį motyvų. Bet vėliau jisai pasidavė kraštutiniam individualizmui ir trockizmui. Jis pradėjo kovot prieš "uniformas" ir pats pasidarė iškamša trockinėj uniformoj.

Neseniai pasrodžiūsiu jo knyga "Adventures of a Young Man" išpeikė beveik visą kritikai. Jį smarkiai iškritikavo "New Republic", "Nation", net New York "Times", net magazinas "Time", net "Herald-Tribune".

Tai ne apysaka, bet sektantiskās traktatas — sako L. Kronenberger "Nation'e". Kuomet žmogus susidėmoralizuoja, tai žusta ir jo meniški gabumai.

Sj vakara, draugi chicagiečiai, pasimatysime Liberty Grove, "Wilnies" nakliniam piknikė. Bukit ten, nepasit koks bus oras.

Dideli Mušiai Vystos Mongolų Pasieny

JAPONIJOS IMPERIALISTAI IŠSIKASĖ SAU GRIOVĮ

KINIJOS GYNEJAM TENKA JŲ TA GRIOVĮ JUOS ĮSTUMTI. P A R E IŠKĖ GEN. CHIANG KAI-SHEK SUKARTIES PROGA.

Chungking, liep. 7. — Šiandien sukanka du metai, kaip Japonijos fašistiniai imperialistai pradėjo apipiešimo karą prieš Kiniją. Sukaktuvių proga Kinijoj surengta kariuomenės ir civilijų gyventojų parada ir masiniai mitingai.

Kinai nemusiming, j pergalę žiuri optimistiškai. Gen' Chiang Kai-shek per radio pasakė tris kalbas, viena jų atsišaukdamas į kinų tautą, antra j draugiškas vaistvės ir trečia j Japonijos gyventojus.

Kalbėdamas j kinų tautų gen. Chiang Kai-shek sakė: "Musy priešas jau išsikasė sau griovį, o musy nūtautis jį įstumti. Musy priešas deda paskutines pastangas, o mums artinasi momentas, kada mes galėsim jam kirsti sprendžiamą ir mirtingą smūgį."

Bulgarija Tur But Nenori Dėtis Prie Nazių

Berlynas, liep. 7. — Per pastarąsias dvi dienas Hitleris ir užsienio ministeris von Ribbentrop išskaitinai vašino Bulgarijos premjera Kiossencovu, norėdami prkalbėti Bulgariją dėtis prie Romos-Berlyno ašies.

But prikalbėti tur but nepavyko, nes svečiai dar esant Bulgarije, Hitleris išvažiavo j Bavarijos kalnus, kur jisai turi vasarnamius.

Hitler's bandė įtikinti bulgarų premjera, kad Bulgarija esanti panašioj padėtyj kaip Vokietija ir žadėjo paremti jos teritorijas pretenzijas ir išėjimą j Agėnijos jurą.

Kiossencovui visa tai patiko ir norėtyj glaudesnio veikimo su Vokietija, vis dėlto išsireikšė prieš nutraukimą gerų santykių su vakary Europos demokratiškai valstybėm.

SUVALKIŲS KOOPERACIJOS SVENTE.

Kaunas, liepos 2 d. — Vilkaiviškėje įvyko Suvalkiųs Kooperacijos šventė, kurioje dalyvavo ministeriai Bizauskas ir Dr. Kriščiūnas. Ši šventė j Vilkaiviškės sūtraukė labai daug ukininkų.

Kaunas, liepos 2 d. — Lietuvos geležinkeliai švenčia dvidešimtmetį.

Kaunas, liepos 4 d. — J. A. Valst. Nepriklausomybės šventė Lietuvos spaudos labai gražiai paminėta.

New York. — Birž. 28 d. atvyko iš Lietuvos atostogų Krašto Apsaugos ministerio adjuntantas ir karininkų laikraščio "Kardo" redaktorius manoras Linda Zubavičius, manęs eia išbuti apie porą mėnesių pas gimines Chicagoj.

Anglų ir francuzų koncesijų blokadavimas Tientsine tebeina. Bet protarpiais japonai pradaro blokadą ir leidžia nuspirti maisto produktų. Šitai atrodo koncesijų zony gatvės, kuomet japonai leidžia anglam ir francuzams nuspirti maisto iš užmiešio.

Karas Europoje Galis Įvykti Sekantį Rudenį Sako Gryžė iš Europos

New Yorkas, liep. 7. — Darbo vice-sekr. C. V. MacLaughlin suargėsi išsuptantaisis darbu konferencijos, įvykusios Genevoje, spaudos atstovams pareiškė, kad europinis karis galis užsibaigti šį rudenį, lygi ženkli esą rodo, kad fašistiniai agresoriai prie to rengiasi.

Panašios nuomonės laikosi ir Daniel J. Tobin, vice-prezidentas Amerikos Darbo Federacijos, sykiu su darbu vice-sekretorium dalyvavęs konferencijoje.

Tobin mano, Europa gal jau senai butų buvusi karu šepnuose, jeigu per. Rooseveltas butų nieko prieš karą nesakę.

Abudu atstovai įsitikinę, kad karą pralaimės fašistiniai agresoriai. Demokratinų šalių liaudis ir, ypač darbininkai, parems savo vyriausybės prieš agresorius. Tuo tarpu fašistinių šalių žmonės didžiūmą eis prieš karą.

Mirė Karinio Laivyno Sekretorius Swanson

Washingtonas, liep. 7. — Baltojo namo pranešimais, vakar mirė karo laivyno sekretorius Claude A. Swanson, sulaukęs 77 metų amžiaus.

Per pastaruosius kelis metus sekretorius Swanson sirgavilau. Jisai kelis kartus norėjo pasitraukti iš kabineto. Vertino sveikatas velionį aukštai vertino kaip karą reikaly žėnovą ir pažangų politiką.

Washingtonas, liep. 7. — Baltojo namo pranešimais, vakar mirė karo laivyno sekretorius Claude A. Swanson, sulaukęs 77 metų amžiaus.

Clevelando Zmogžudį
Cleveland. — Serifas Marin L. O'Donnell linkęs manyti, kad jisai bus suėmęs senai įješkomo žmogžudį, kuris pastaraisiais metais nužudė 13 moterų, nu-piaunant jom galvas, rankas ir kojas.

Amerika Vėl Protestuoja Japonijai prieš Bombardavimą

Tokio. — Jungtinių Valstijų ambasados charge d'affaires Eugene H. Doonan vakar įleikė Japonijos užsienio ministerijai naują protesto laiška.

Siuo atveju Jungtinių Valstijų vyriausybės protestuoja prieš išdanymą amerikiečių tikybinių ir mokslo įstaigų, bombarduojant Foochow miestą.

Stoka Maisto Irgi Prisdėjo Prie Republikiečių Sumušimo

Londonas. — Ispanijos respublikos armijos huves vyriausias gydytojas Emilio Mira paskelbė Anglijos medicų žurnale rašly, kuriame nurodo, kad prie respublikiečių sumušimo daug prisidėjo ir maitisto stoka.

Fašistiniai sukūlitai ir dešinėji socialistai išdavikai nebutų nurėkė liaudies vyriausybę, jeigu respublikos teritorijoj butų buvę daugiau maisto. Bet imant iš kitos pusės, sako Dr. Mira, tie išdavikai iš'ėn ejo su Anglija ir Frančija, kurios trukė maisto gavimą.

Chungking. — Pradedant trečius metus japonų užpuolimo ant Kinijos, japonų keturi lėktuvai vakar smarkiai apduzė Anglijos kanulioj laivą "Falcon".

ANGLIJA IR FRANCIJA VIS DAR NESUTINKA GINTI PABALTJO KRAŠTŲ

Londonas, liep. 7. — Anglija ir Frančija dar vis nesutinka ginti Pabaltijo valstybes nuo fašistinių agresorių ir dėlto neprieinama prie sudarymo trilybės karinės sutarties.

Pirmesni pranešimai, kad Anglija sutikus ginti, neatitinka tiesai, arba geriau sakant neatitinka Sovietų Sąjungos sąlygą. Neva sutikdama su Sovietų sąlyga ginti Pabaltijo valstybes, Anglija pasiule ginti tik tam atsitikime, jei agresoriai jas užpuis išlauko.

Kinų Kariuomenė, Teikdama Smugius Japonam Artinasi prie Cantono

Chungking, liep. 7. — Kinijos kariuomenė vakar dar arčiau priėjo prie Cantono, svarbaus uosto Pietinėj Kinijoj, kurį japonai užėmė metal prieš tai.

Viena kinų kolonna, einanti iš šiaurės, prisitono prie Cantono 10 mylių atstumu ir paėmė miestelį Kiangstun. Antra kolonna, einanti iš pietvakarių, atsiekė dar didesnių laimėjimų. Ji paėmė Sianwei ir Kianting miestelius.

Japonam kontratakuos, šiaurinė kinų kolonna pasitraukė iš Kiangstino miestelio, bet pasitraukdama išprogdino elektros stotį ir kelias dirbtuves.

Užmokėjo Francijos Prezidentui ir Ispanui Vyskupim Mokestį

Perpignan, Frančija. — Mažutė Andorra vakar sumokėjo tradicij mokestį, mokamą kas du metai nuo 1278 metų, Frančijos prezidentui ir vienam Ispanijos vyskupui, kuriuos Andorra skaito savo ko-princams.

Salių papročiu, mokestis trys šisidėti po du gyvulus kiekvienos veislės augnamus Andorroj. Šiuo sykiu betgi užmokėta ne gyvuliais, bet pinigais, sumoje po 800 kiekvienam ko-princui.

JAPONIJOS ĮSIVERŽELIAI IŠTRENKTI IŠ MONGOLIJOS, BET KONCENTRUOJASI NAUJOM IR DIDESNĖM ATAKOM

JAPONŲ SPAUDOS DIREKTORIUS ATSTATYTAS IS VIETOS DELEI PERDAUG AISKAUS MELAVIMO

Japonai Neteko 2,000 Kareivių Vien Tik Užmuštų; Prarado 250 Karinių Lėktuvų, Apie 100 Tankų ir 15 Sunkiųjų Kanuolių.

Per Radio Debatuos Roosevelt Trečio Termino Klausimu

Washingtonas. — Vidaus reikalų sekretorius Harold Ickes pasirašė kontraktą vesti per radio debatus su gen. Hugh Johnson. Debatai prasidės spalio penktą dieną.

Sekretorius Ickes muosalkus liberalas ir didelis šalininkas Roosevelt'o išrinkimo trečiu kar-tu.

Gen. Hugh S. Johnson savu laiku šliejosi prie pažangiųjų ir buvo NRA nacionaliu administrator'um. Bet dabartiniu laiku aršus reakcininkas ir priešas naujosios dalybos. Jisai kalbės prieš Roosevelt'o nominavimą.

Jaunimo Kongresas Parėmė Roosevelt'o Kandidatūrą

New Yorkas, liep. 7. — Amerikos Jaunimo Kongreso suvažiavimo delegatai didelėj didžiūmų pasiskė už pre. Roosevelt'o nominavimą trečiam terminui.

Už pre. Roosevelt'ą balsavo 904 delegatai, už La Guardia 58, už reakcininką Vandenberg 24, už vice-prezidentą Garner tik 4.

Reakcininkam Nevyko Suskaldyt Jaunuolius

New Yorkas, liep. 7. — Pasibaigė ketvirtasis Jaunimo Kongreso suvažiavimas dar tyvirūnu nu-sistatęs prieš fašizmą ir dar labiau suglaudęs pažangaus jaunimo eiles.

Reakcininkų pastangos suskaldyti Kongresą nuėjo niekais. Naujas Kongreso pirmininkas Jack McMichael paskutiniam suvažiavimo žodyj sakė:

"Save pasivadinę komunizmo priešais ir esanti Kongreso iš-lautų, mūginio sudažyt Kongreso vienybę, bet begalėstingai buvo supliektai."

Prisidengę kova prieš komuniz-mą, tie reakcininkai ištiesę stengėsi Jaunimo Kongresą at-traukti nuo kovos prieš auganti fašizmą.

Reakcininkai Veikia, kad Neleist Rooseveltui Kandidatuoti

Washingtonas. — Senato teisminė komisija vakar aptarė senatoriaus Burke rezoluciją, kuri siulo išiešti įstatymą, įvedantį vienus šesiu metų prezidentinį terminą.

Maskva, liep. 7. — Oficialis komunikatas išleistas Sovietų-mongolų karinio štabo, esamo Mongolijos Liaudies Respublikoj, pranešo, kad vakarykščių susirėmimų ištrektė įsiveržėlius japonus iš Mongolijos teritorijos su nepaprasti dideliais nuostoliais.

Komunikatas taipju pranešė, kad japonų karinė vadovybė pašalino pulk. Kawaharą iš spaudos biuro direktoriaus vietos, kaip perdaug aiškų melagį.

Pulk. Kawahara yra autorium visų tų fantastikų pranešimų, kuriuose kalbėta apie "nepaprasti didelius japonų laimėjimus." Pulk. Kawaharą pavadavo pulk. Wato, kuriam įsakty būti atsargiesniam ir "laimėjimus" skelbti per parsiduodančius užsienio žinių agenturus.

Įsiveržėlių Nuostoliai

Sovietų-mongolų komunikatas praneša, kad visi su įsiveržėliais susirėmimai laimėti Sovietų-mongolų karinių jėgų. Per pastaruosius du mėnesius Sovietų-Mongolų gynėjai nuėjo su virš 2,000 priešo kareivių ir su virš 4,000 sužeidė. Be to, per tų patį laikotarpį sudažė bei sveikus j nelaisvę pakeičė 100 tankų, sudažė bei sveikas j nelaisvę pakeičė 15 sunkiųjų lauko kanuolių ir nukirto 250 karinių lėktuvų.

Įsiveržėlius Ištrektė

Apie karines operacijas vyklias pastaromis keturiomis dienomis komunikatas sako:

"Liepos 2-ąją dieną japonai — mandžiurais sukoncestravę didelės jėgas puolė mongolus. Sovietų-mongolų kareiviai atėmė puolikus Nomon-Kan-Burd' (Oho apielinkę) su nepaprasti dideliais priešui nuostoliais."

"Sekančią dieną susitvirtinę japonai, pridėnti 60 tankų ir 150 lėktuvų, atstūmė Sovietų-mongolų kavalerijos dalis ir persikėlė per Khalkingol upę, apsidėdami jos vakariniam kraūte."

"Sovietų - mongoliai energingai kontr-atakavo ir ištrektė įsiveržėlius iš užimty pozicijoj. Gen. Kamatsuba su divizija infanterijos, su 3-čiu ir 4-tu tankų skadroneis, ir šešiais Bargent kavalerijos pulkais artkarotinai mūginio pozicijas atgauti, bet kiekvieną kartą su dideliais nuostoliais buvo priverstas pasitraukti."

Knoxville, Tenn. — Tulas John C. Burnett savo laiku vedė Lelene Morrow. Kiek pavienis sur ja persikyrė ir už savaitės vedė su jos motina Ada Morrow.

ORAS
CHICAGOJ IR APIELINKNĖJ — truputį vėšau ir protarpiais. Saulė teka 5:22, leidžiasi 8:28.

"VILNIS" (The Sun)

LITHUANIAN LABOR DAILY
Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE VICTORY 1455

Entered as second-class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879

Senatorius Borah

Senatorius Borah (republikonas) pasakė prakalbą, lygindamas europines demokratijas su fašistų. Ypač smarkiai jisai užspūole ant Francijos. Tarpe fašistų ir demokratijos jisai nematys skirtumo.

Jis stato klausimą, kame skirtumas jų užsieninėje politikoje ir čia pat atsako, kad skirtumo nėra. "Koks gi buvo skirtumas tarpe demokratijų ir diktatorių Munichė?"

Senatorius Borah taip sumaišo teisybę su neteisybe, kad pas jį lyg ir išeina formalė logika, bet tikros logikos nėra. Jei demokratijoje atsiranda išsitos politikėrių kilkos, kurios pataikauja fašizmui, tai reikia smerkti tas kilkas, o ne demokratiją.

Senatorius Borah yra šalininkas griežto neutraliteto. Jis tokios stambios markės izoliacionistas, kad embargo jam virto lyg ir sakramentas. Jisai pasisako už draudimą parduoti ginklus Francijai ir Anglijai, jeigu kultų karas. Bet ar tai nebutų tiesioginė pagelba Italijai ir Vokietijai?

Sen. Borah tiek nuseno ir surembėjo, kad jis neatskiria juoda nuo balto. Kas užpūle Kiniją? Fašistiniai agresoriai. Kas užpūle Ispaniją? Fašistiniai agresoriai. Kas pavergė Cekoslovakiją? Fašistiniai agresoriai. Kas apiplėšė Lietuvą ir rengiasi apiplėšti Lenkiją? Fašistiniai agresoriai.

O Borah to nemato. Jis mato atsikrus parulzusius medžius (Chamberlainus), bet nemato viso fašistinio miško, nemato fašistinio raisto.

Kas to nemato ir nenori su tuo kovoti, yra politinis neregys, arba demagogas, apgavikas, kuriam rupi išgelbėti fašistus kalbis.

Ar todėl, kad Anglija turi savo Chamberlainus, o Francija turi savo Bonnet'us, tas dvi didžias valstybes reikia aferavoti fašistinams slibinams?

Sen. Borah yra griežtas priešas Roosevelt'o užsieninės politikos. Roosevelt'as nori suaktyvinti demokratiją, suderinti jos veiksnius ir sudrausti fašistus. Fašistai veikia tarptautine plote—nuo Tokio iki Berlyno ir Romos. Todėl ir demokratija turi veikti tarptautine plote. O senatorius Borah nori užsimerkti ir atsituoti savo izoliaciniam užpečkui.

Pas jį nėra nei tiek logikos, kad suprastų, jog fašizmo laimėjimas Europoje ir japonų laimėjimas Azijoje butu mirtinas smugis ir Amerikos demokratijai.

Nepaisant, kokias "gerais norais" vaduojasi Borah, bet jo izoliacinio užkampio politika teikia smaugimo ir komforto didžiūsiems kriminalistams, kokie kada nors buvo pasaulį.

Chicago Ruošiasi

16 diena liepos jau nebetoli. Tą dieną chigagiečiai demonstruos už CIO, už mėsos darbininkų uniiją, už nacionalę uniijos sutartį su mėsos konsernų savininkais.

16 d. liepos įvyks milžiniška demonstracija Coliseum'e, kur vyriausiu kalbėtojam bus John L. Lewis.

Mums smagu žymėti, kad Coliseum'e kalbės ir katalikų vyskupas Sheil ir miesto tarybos atstovas aldermanas William A. Rowan.

Chicago's stakjarduose dirba labai didelis katalikų skaičius. Jų reikalai, žinoma, bendri su visų kitų darbininkų reikalais. Jiems svarbu, kad pakinkhauzių uniija būtų kuo stipriausia ir kad pakinkhauzių savininkai ją pripažintų. Kova už uniijos pripažinimą bus lengva, jei visi darbininkai bus suorganizuoti ant viso šimto nuosimčių.

Ir todėl katalikų vyskupo pasirodymas CIO demonstracijoj-prakalbose turės labai dideles reikšmes. Tai bus gyva iliustracija, kad visi darbininkai susivieniję, nežūrint religijų ir rasijų, susivieniję bendroj kovoj už galingą mėsos darbininkų uniiją.

Mėsos kompanijos turės su tuo faktu skaityties, o jeigu jos nesiskaitys, tu bus joms blogiau.

J. L. Lewis atsiumė Chicago laisvą, kuriame karštai ragina CIO organizatorius imties kuo plačiausio organizacinio darbo. Chigagoj yra dar daug neorganizuotų darbininkų. Organizacinio darbo čia yra begalės.

Savo laisvę jis pabrėžia ir politinį momentą. Juo stipresnis bus darbininkų judėjimas, tuo didesnės reikšmės jisai turės 1940 metuose. Reikia dėti visas spėkas, kad 1940 metuose reakcija butų suklepta.

Ispanijai Meksikoje

Buvęs Ispanijos lojalistų vadas Dr. J. Negrin dabar vieši Meksikoje. Bet jo viešėjimas Meksikoje sujungtas su labai dideliu ir atsakomingu darbu. Jam ir visiem geros valios žmonėm rūpi, kaip kuo didžiausias lojalistų skaičius galėtų apsigyventi Saulėtojo Meksiko. Meksikos valdžia pritaria tai kolonizacijai. Ispanų kolonistų darbas bus naudingas pačiai Meksikai, nes ji susilauks puikių žemdirbių ir darbininkų.

Ligi šiol Meksikon atvyko tik apie 2,000 ispanų, kuriems nebėra vietos jų tėvynėje. Greitu laiku Meksikon atvyks iš Francijos dar 5,000 ispanų. O iš viso, kaip manoma, Meksikoj apsigyvens 25,000 ispanų. Atvykusius ispanus Meksikos žmonės priėmė išskėstomis rankomis. Jie priėmė juos, kaip savo tikrus brolius.

Streikai prie W.P.A. Darbu

New Yorke, daugely vietų vidurvakarinėse valstijose ir bendrai visų šaly kilo daug spontaniškų streikų prie WPA darbų. Tai darbininkų atsakymas kongreso atžagareiviams.

Net lavintus darbininkus verčia dirbti už ubagišką algą, kuri nieko bendro neturi su Amerikos algų standartu.

Victor Olander, sekretorius-iždininkas Illinois Darbo Federacijos, sako, jog kongresas padarė labai didelę klaidą, palikdamas daugybę žmonių be jokio darbo, o likusiems prie WPA darbų nukupodamas užmokėsi. V. Olander mano, kad ta patatinė klaida turės būti atitaisyta ir kad kongresas turės grąžti prie to, ką rekomendavo Roosevelt'as.

Jeigu net mechanikai, dirbantį prie WPA darbų gaus tokias nežmoniškas mokes algas, tai tokia praktika atsilieps visose privačiose industrijose. Tai tokia užkrečiama liga, kuri gali priversti prie generalio algų kpojimo visose industrinėse įmonėse.

Sis V. Olanderio įspėjimas yra visai vietoje. Pavojus yra tikrai didelis.

Tegul kongreso atžagareiviai nei nemano, kad WPA darbininkai jų išsigando. Jie neišsigando ir jų pusėje stovi visos organizuotas darbas.

Amerika ir Kinija

Daugiau negu pusę karo reikmenų ir žaliavos, reikalingos karui, Japonija perka iš Ameriko. Tai pasibaisėtina, bet toks jau šios šalies "neutralitetas".

Jeigu Europoje kils karas, Francija ir Anglija negalės pirkties Amerikoje ginklų ir amunicijos. Taip patvarkė kongresas, o Japonija gali pirkties viską, kas tik jai reikalinga plėšikiškam karui. Nes, mat, oficialiai karo... nėra. Amerika to karo "nemato".

Tai but labai juokinga, jei nebutų taip biau.

Jau trečias metas, kaip Kinija veda savo didvyrišką karą prieš razbininkus samurajus. Ji nustojo svarbių pajurių centru, bet šalies nepriklausomybės gnyimas yra stipriose rankose. Politinė ir moralinė kinų vienybė stebina visus.

Amerikos žmonės, milžiniška jų didžiūma, stoji už Kiniją. Japonijai simpatizuoja tik siauruti sluoksnius parazitikiškių viršūnių. Bet Japonija perka Amerikoje ko jai reikia.

Kur tie kongreso šventieji, kurie taip dievobaimingai kalba apie neutralitetą? Kodėl nei vienas jų, tų atžagareiviškių auksaburnių, nepakelia balsą, kad prieš Japoniją reikia pavartoti embargo dantis? Kodėl nei vienas jų nepasisako už pagelbą Kinijai? Juk, rodosi, ir tie surembėję žmonės turėtų žinoti, kad Kinijos pralaimėjimas butų tos pačios Amerikos pralaimėjimas.

Kiek daug veidmainystės pas tuos ponius!

APŽVALGA

LAISVAMANIAI SUSITAİKĖ.

Tik ką atėjusi "Laisvoji Mintis" (nr. 12, birž. mėn.) praneša apie pasekingą Eitinės Kultūros Draugijos (laisvamaniai) skyrių atstovų suvažiavimą, kuris įvyko Palangoje 28-29 gegužės.

"Laisvoji Mintis" sako, kad ginčius pasisekė likviduoti ir tie asmenys, kurie kėlė ginčius, į naują Centro Valdymą neįeina. Naujoji valdyma išrinkta vienbalsiai.

Svarbu pažymėti, kad laisvamaniai nusitarė daugiau domės kreipti į kulturinį darbą.

"Laisvoji Mintis" rašo:

"Kauno, šiaulių, Sasnavos, Joniškio, Ukmergės ir kiti skyriai pasisakė už kulturinę veiklą ir tikinčiųjų toleranciją, nes tokia elgsena duosianti laisvamaniaus daugiau galimybių laimėti. Sasnavos skyrius atstovė pareiškė, kad laisvamaniai turi kovoti už visapusiską darbo žmonių išlaisvinimą ir progresą."

Vienoj iš priimtų rezoliucijų reikalaujama amnestijos:

"Reikia plačios amnestijos politiniams kaliniams, ypač tiems, kurie nukentėjo dėl sąžinės laisvės, nes mes troškime, kad sąlyje viešpatuotų ramybė, sugyvenimas."

Kiek galima spręsti iš "Laisvosios Minties", tai Dr. J. Šluppas kaip buvo taip tebera, vyriausias laisvamaniai autoritetas.

AR JIEMS RUPĖ JAUNIMO KONGRESAS?

Prieš įvyksiant Amerikos Jaunimo K o n g r e s u i, nei "Naujienos", nei "Draugas" apie Kongresą neradė. Tų dviejų laikraščių editoriaų rašytojai apie Kongresą, veikiama, nieko nei nežinojo.

Bet vos tik spėjo reakinė "Tribune" pameluoti, kad iš K o n g r e s o pasitraukė "23 jaunimo organizacijos", abu tuodu laikraščiu tuoj susirupino Kongresu. "Draugas" jau smerkia ir Mrs.

Roosevelt, kad jį kalbėjo Amerikos Jaunimo Kongresui.

Visų pirmiausia yra melas, kad "pasitraukė 23 organizacijos" dėl tos priežasties, kad Kongresas atsisakė pasmerkti komunizmą.

Pasitraukė dvi ar trys popierinės organizacijos, kurioms vadovavo kun. Coughlin ir republikonai. Tai yra lašas juoroje, nes Amerikos Jaunimo Kongresas atstovauja virš keturius milijonus jaunuolių.

"Naujienos", kurioms Kongresas visai nerupėjo, kol neįvyko jų suvažiavimas, dabar buria ant pirmųjų pasmerkti ar nepasmerkti tame suvažiavime komunizmas. Išrodo, kad tam laikraščiui niekas daugiau nerupė. Jis apjako ta viena "ideja" ir ją tikiai tebe gyvena.

Kol menšviečių laikraščio redaktorius mankytis "prieštaraujanciose žiniose", Amerikos Jaunimo Kongresas tės savo darbą toliau. Komunistas Jaunimo Kongrese atstovauja Jaunųjų Komunistų Lyga ir ji turi Kongrese lygias teises, kaip ir visos kitos organizacijos. Žinoma, tas nepadaro Kongresą komunistiniu. Tai yra labai patvarkęs bendro fronto organizacija.

Aišku savaime, kad Jaunimo Kongrese yra įvairių nuomonių. Yra, kartais, net "konfuuzo". Daug kas neatskiria darbininkų diktaturos, tikros darbininkų demokratijos nuo fašistinės diktaturos. Bet žmonės gyvena ir mokinasi.

Naujai išrinktas Jaunimo Kongreso pirmininkas Jack McMichael pareiškė: "Mes dirbsime išvien ir jokie skaldytiniai mūsų nesuskaldys."

Jis tik ką sugrįžo iš Kinijos ir apie tą šalį jis sakė: "Kinai yra vieningi. Aš įsitikinai, kad japoniški redbeiteriai nieko nelaimės."

Literaturos Draugijos Nariams ir Kuopoms

Draugės ir Draugai! Amerikos Lietuvių Darbininkų Literaturos Draugijos Centro Komitetas yra priverstas į jus atsikreipti. Su liepos pradžia pasibaigė konstitucijoj nustatytas laikas pasimokėti duokles. Bet kaip kilados, taip ir dabar centras duoklių pasimokėjimą pratęsia iki metų galo. Vienok tas nereikšcia, kad dabar galite ramiai atsidusti ir laukti metų galo. Kiekvieno ir kiekvienos yra pirmoji pareiga sumokėti savo duokles kaip galima greičiau. To reikalauja esančioji padėtis ir tas, kad šį metų knygą gautute greitai.

Reikia Greitai \$1,500.

Centras jau išleido du numerius "Sviesos", nuripko busiamiems numeriams popierios, nes daugiau perkant vienu kartu pigiau gaunama. Centras darė ir daro viską, kad knyga butų atspausdinata greitai, gražiai ir padaryta gerai.

Šių metų knyga "Lietuvių Tautinio Atbudimo Pionieriai" bus didelė, graži ir labai naudinga. Šių metų knyga mes galėtum turėti kitą mėnesį, rugpjūtio pradžioje, jeigu tik nariai sumokėtų savo duokles. Bet trukdo darbu stoka pinigų.

Mes turime už popierą įmokėti \$450 kompanijai. Jeigu tų nepadarysime greitai, tai ateityje kreditas busiems negausime ir turėsime brangiau mokėti.

Knygos susivimas ir apdarymas reikalauja apie \$300. Jos išsistūnijimui reikės vėl apie \$300. Ir nei kapitalistinės kompanijos, nei paštas nelaukia. Pašto pirmiau turi nusipiekti ženklelius, negu pradėti knygą risti. Prie to mes turime užmokėti už spausdinimą apie \$500. Reikia, greitai, mūsų reikalavimą apie \$1,500 pinigų. O pinigai yra pas narius ir kuopų valdybas.

Skolingos Kuopos.

Jau nekaltant apie tai, kad dar labai maži kuopų pilnai pasimokėjo iš tu, kurios mokoėjo už 1939 metus, bet yra dar daug skolingų, iš kurių centras negavo nei cento už 1939 metus. Tokioms skolingoms kuopoms yra sekamos:

- Pirmame Apskritij, Kp. No. 44 De Kalb 146 Georgetown 150 Chicago 171 Aurora 182 Melrose Park 23 Antrim Apskritij, N.Y. 77 Cliffside 118 E. White Plains 165 Linden 172 Yonkers 200 Hillside Trečiame Apskritij, 63 Bridgeport 80 Manchester 117 Ansonia-Shelton Keitvirmame Apskritij, 33 Pittsburgh 38 Danora 40 McKees Rocks 180 Wilmerding 102 Cuddy Kanadoje, 45 Vancouver 69 Lethbridge 113 Hamilton 173 Naunimo Seštame Apskritij, 93 Bethlehem 105 Philadelphia 141 Philadelphia 142 Delader 143 Reading Septintame Apskritij, 37 Lawrence 52 Nashua 53 Gardner 82 Stoughton 85 Haverhill 99 Marlboro 119 Lynn 122 Exeter Aštuname Apskritij, 167 Sheboygan 184 Cudahy 186 Beloit Devintame Apskritij, 48 Mahanoy City 76 St. Clair

- 98 Frackville 112 Tanques 159 Port Carbon Dešimtamame Apskritij, 100 Toledo 11-tame ir 13-tame Apskritij, 148 W. Frankford 199 Johnson City 26 Collinsville 49 East St. Louis 58 St. Louis 194 Auburn Dvyliktamame Apskritij, 97 Plymouth 128 Edwardsville 203 Inkerman Penkioliktamame Apskritij, 101 Bedford 15 kuopų, kuriuos nepriklauso prie apskrities dar yra nieko nemokėję sekamos: 73 Summerville, W. Va. 91 Schenectady, N. Y. 198 Oakland, California Francijos ir Pietų Amerikos kuopos.

Viso dar yra 98 kuopos, iš kurių negauta nei cento už 1939 metus. Tiesiog gėda tų kuopų nariams ir valdyboms. Mes pasitikime, kad nariai pastebėję jų kuopų numerius, pasimokės duokles, o jeigu kur yra sumokėję, tai paragins valdybas, kad jas įsistūnija į centrą.

Čia yra nesumėtinai numeriai tų kuopų, kurios nors kiek mokoėjo už 1939 metus. Bet yra didelių, skaitlingų kuopų, kurios turi daug narių, o mokoėjo dar labai mažai. Tokioms kuopoms yra: 79—Chicago; 7—Springfield; 1—Brooklyn; 5—Newark; 54—Elizabeth; 84—Paterson; 27—New Britain; 28—Waterbury; 10—Philadelphia; 13—Easton; 17—Shennandoah; 43—Wilkes Barre; 11—Worcester; 94—Keenosa; 52—Detroit; 66—Grand Rapids; 190—Cleveland ir visa eilė kitų kuopų Jungtinėse Valstijose ir Kanadoj.

Pastaba Kuopų Valdyboms. Daugelis mūsų kuopų valdybų nuosirdžiai dirba organizacijai, jie kviečia narius į susirinkimus, apanko juos, išrenka iš tų duokles, kurie nemokėję iš jų siunčia į centrą. Daugelis kuopų sekretoriai reguliariai kiekvieną mėnesį prisiduoda daugiau ar mažiau duoklių. Bet yra ir tokių valdybų narių, kurie sumokėtas narių duokles laiko pas save arba net naudoja savo asmenis reikaloms, o su centru manoma atsiesti tada, kada "jiems nereikės." Centro Komitetas kaip tik sužinos tokius viršūninkus, tai reikalauja iš kuopų prašinti juos iš valdybų ir viešai spaudoj skelbs jų vardus. Kitaip negalima atsinešti link tų draugų ir draugijų, kurie nepaiso organizacijos, kurie savo asmeninius reikalus pastato pirmu vienu, kurie trukdo centro darbą išleidimu knygų ir žurnalo "Sviesos."

Mes prašome visus narius mokėti savo duokles, o valdybas be jokio vilkinimo siųsti jas į centrą.

ALDLD Centro Komitetas.

GIMIMAI IR MIRTYS LIETUVOJE.

Kaunas. — Per 1939 m. balandžio mėn. visoje valstybėje buvo 1,463 jungtuvės, gimė 6,437 kūdikiai, mirė 2,716 asm. ir priaugo 3,721 asm. Iš viso per 1939 m. pirmus 4 mėnesius buvo 7,832 jungtuvės, gimė 19,312 kūdikų, mirė 13,724 asm. ir priaugo 5,588 asmenys.

STATYS NAUJĄ TILTĄ PER NERĖ.

Kaunas.—Šiuo metu ties Kaunu yra keturi dideli tiltai: inž. Vileišio vardo tiltas per Nerį, Vytauto Didžiojo vardo, Giežinklio arba Žaliosis ir Panemunės tiltas per Nemuną. Penkišias tiltas numatomas statyti per Nerį ties Eiguilais. Tiltas bus didelis, gėlėbetonis. Kelis valdyba jau pasakė konkursų šio tilto projektui paruošti.

Neregio "akys." Štai garsoji amerikietė Helen Keller, kuri yra neregė, neblėbė ir kurčia. Tačiau ji jau kelintu sykū apvažinėja visą pasaulį ir "nepaklysta." Kelionės pagalbiui specialiai išmokintas šuo, kurį matome atvaizde. Šis šuo mokintas Japonijoj ir jo vardas "Kazan Go." Stebėtina ir tas, kar šio yra neblėbė.

Mokslo Dalykai ir Margumynai

NEW YORKE PASAULINĖ PARODA

METALAI

Sovietų Pavilione, New Yorko Pasaulio Parodoje, yra labai didelis paveikslas ant sienos. Turiu mintį Magnitogorsk, kuri turbūt yra viena iš moderniausių dirbtuvių visam pasaulyje. Tai yra milžiniška dirbtuvė, kurioje išdirbama įvairūs daiktai iš metalų, todėl čionai aš noriu šiek tiek apie metalus pakalbėti.

Kalbą apie metalus pradėdama nuo geležies, nes tas metalas už visus naudojamas. Be geležies gyvenime kaip laukiniai, nes nerūdintume gelžkelius, nei jokių prietaisų, nei plugų, nei peilių. Kitą kartą žmonės nerūdintų geležies, nes tas naudojamas kunas neatitinkamas grynas, tik tai rudos pavaldė, iš kurios metalas nelengva atskirti. Tuose tolimuose laikuose žmonės dirbo savo įrankius iš bronzos arba vario, o dar anksčiau vartojo akmeninius kirvukus ir peilius, kuriuos mes "perkuno kulkoms" vadiname.

Naudingiausia geležies rūda—tai raudonoji deggeležis. Kaitinant tą rudą su angliu, jos degis jungiasi su angliu, darydamas degangį, o palieka metaliską geležį, kurią galima kaiti į stangas. Iš jos galima dirbti pasagas arba spatai, o kočėjimui iš jos galima padaryti plokščias blėtas, vartojamas garlaimiams dengti ir katilams daryti. Šita geležis vadinasi kaltinė geležis, nes ji galima kaiti, o įkaitintą iki raudonai galime nukalti visokeriopuose pavidaluose. Šitą geležį kalviai vartoja dirbti vižnims. Ji labai naudinga, nes įkaitinta iki raudonai duodasi suvirinti, t. y., du įkaitinti ir drauge sukalti geležis gabalai taip tvirtai susilpa, jog negali būti perkirti.

Yra dar kita, labai naudinga, geležies atmaina, tai taip vadinama lietinė geležis arba spižas, kadangi gali būti sutirpinamas ir liejamas į formas. Lietinė geležis vartojama daryti vamzdžius gazu ir vandeniui, statinėms, dideliems ratams, sunkiems mašinų pastovams ir daugeliui kitų daiktų. Lietinė geležis apturimi iš geležinės rūdos, anglio ir kalkinio akmens dideliuose pečiuose iš nedegamų plytų, į kuriuos dideliems dumtuvėms pumpuoja orą, idant sudeginti anglį ir sutirpinti geležį. Butinai reikalinga įdėti kalkinio akmens, idant tirtago rugštis ir kitus daiktus, užteršiančius rudą, perkelti į lengvai sutirpinamą kuną, panašų stiklą, arba taip vadinamą šiukšles, kurios uždegia sutirpintą geležį ir neduoda jai sudegti. Lietinė geležis ne įkaitinta negalima kaiti į stangas kaip kaltinė, nes ji yra tarpai. Tai yra, nuo sudavimo plaktuku sutruksa kaip stiklas.

Lietinė geležis yra ne gryna geležis. Joje yra anglis, paminanti iš suvartoto anglio, bet tą anglį galime sudeginti ir iš lietinės geležies apturėti kaltinę.

Trečia geležies atmaina vadinasi plienas. Jį vartoja daryti britvoms, peiliams ir dėl daug įvairių įrankių, nes jis yra labai kietas, minklus ir duodasi nutekinti į plonas ašmenis. Pliene taipgi yra truputis anglio. Plienas galima apturėti iš lietinės ir iš kaltinės geležies. Degindami geležį ant oro arba degyje, apturime iš jos deggeležį. Tai pati sąjunga pasidarys, jeigu žvilgantios geležies gabalą išstatyti ant drėgno oro. Tada ji rudyja ir po tulo laiko visai į rudis pavirsta. Geležinės dėmės ant audeklo taipgi yra deggeležis arba rudis.

Jeigu į epruvetką įpilsime geležinių drožlių ir užpildysime ant jų truputį atsiekto siergūsties, pamatysime, kad iš pradžių kils mažai gazo. Jeigu pakaitinsime epruvetką, tad gas kils daugiau ir galėsimė jį uždegti epruvetkos viršuje. Tas gasas—tai vandendaris. Geležis išdirpsta rugštyje, darydama druską vadinamą siergūščia geležia arba žaliuokupervasiu, o vitrioliu (siergūsties) vandendaris skirsis iš sąjungos ir kyla į viršų. Jeigu vietoje geležinių drožlių paimsime truputį juodos masos, vadinamos siergūščia, ir taip pat padarysime, taipgi gasą apturėsime. Bet prikišę nosį prie epruvetkos, pajusime aštrų supuvusį kiaušinių kvapą, o kylantis iš epruvetkos gasas uždegta degs mėlyna sieros liepsna. Tokių ypatybių turi siergūstis. Geležiai su siergūščiu susijungiant taipgi vandendaris atsiskiria, bet jis tuojau susijungia su siera, kuri pirmą to buvo sąjunge su geležia. Iš to pasidaro naujas gasas—siervandendaris.

Jeigu epruvetką pripildysime vandeniu ir perkosime per filtrą, apturėsime skysimą beveik be spalvos, iš kurio išsėkdinę ir atausinę gauname žaliojo kupervaso kristalus. Kadangi tas pats kuras darosi nuo veikimo siergūsties ir su metaliską geležia ir su siergeležia, iš šito galime suprasti, kad druską galima apturėti naudojanties ne tik elementais, bet ir jų sąjungomis.

Ziurint į tokį didelį metalų fabriką, kaip Magnitogorską, ką jis simbolizuoja, ką jis gali padaryti per metus laiko dėl Rytųjau Pasaulio, dėl žmogaus gerovės ir socializmo, į kultūros kelią, į laimingesnę gyvenimą, darosi malonu, kad iš tuštumų ten matosi stebuklinga dirbtuvė, kuri gamina reikmenis dėl Rytųjau Pasaulio.

Dr. J. F. Borissas.

Kaip sunkiausiai pasiekti New Yorko Pasaulinę Parodą. Siedu Seattle, Wash., gyvenojai, Dr. H. F. Kellens ir jo duklė Vivienne pasiryžo pamatyti Pasaulinę Parodą New Yorko. Bet kelionę į New Yorką jiedu atliko ne sausžemiu skersai Jungtines Valstijas, bet aplinkui Alaską ir Kanadą, Arktiko vandenynui. Tai tolimai ir pavojingai kelionė. Jiedu pasirošę žymesnes vietas nufotografuoti ir čia matome bemėginant foto aparatus.

KAIP UŽSILAIKYTI VASARĄ

DR. V. A. ŠIMKUS

Dabar vasara. Šilta. Gamtos veiklumas—persimainė. Privalo persimainyti ir žmogaus gyvenimo būklė. Dražušis, maistas, darbas nebentinka toks, koks buvo šaltam orui esant. Reikia dėvėti vėsesnius drabužius, kad kunas gautų daugiau oro ir saulės spindulių.

Šiltam orui esant, žmogus greičiau pavargsta, mažiau tepajėgia dirbti. Nuo karščio kuno metabolizmas padidėja. Padidėja ir vidujinis degimas, grovomas ir budavimas. Atsiranda daugiau ir metabolizmo liekanų. Nuo tų metabolizmo liekanų kunas nusikrato prakaitavimu. Bepraktikuojant kunas praranda daug ir vandens ir druskų. Praktikuojimas esti matomas ir nematomas. Viename atsitikime užsyk tiek daug vandens garuoja, kad pasidaro lašai ant kuno paviršiaus, o kitame garuoja nuolat mažyčiais lašelais, oras juos pagauna ir nuneša pirm kol suspėja pasidaryti didesni lašai.

Praktikuojimas išdžiovina kuną. Jaučiama troškulys. Reikia, kunas reikalauja vandens. Paprastas vanduo atsako tam tikslui, bet geriau esti gerti lemondą, orendžiadą (orengade), pasukas ir kai kuriuos kitus skysčius. Gėrimai su ledais gali užšaldyti vidurius, bet taip sau pošalti paprastai nenkenkia, o atgaivina.

Nuo prakaitavimo kunas praranda daug mineralinių druskų. Mineralinių druskų stoka dažnai sukelia mėšlungio pilvo srityje. Jei taip jaučiami gerai esti gerti vandenį įdėjus į kvortą šaukštelį paprastos druskos. Prie šiltų darbų duodama vandenį primaisius avižinių miltų ir druskos, kad papildytų tas druskas, ką išprakaituojama.

Siltame ore maisto reikavimas žymiai pasikeičia. Saulės spinduliai duoda kuniui daug energijos kalorijų. Užtad ir maisto mažiau reikia. Apetitas paprastai kontroliuoja maisto reikavimą kiekį, bet nevisada. Per žiemą žmogus paprastai daug valgyti, tai ir vasarą, šiltam orui atėjus, daug valgo. Perdaug maisto vargina vidurius ir priduoda nereikalingos šilumos. Metabolizmo ir praktikavimo mechanizmas turi dirbti virš laikį.

Yra pastebėta, kad rudenį žmonės daugiau sirginėja, kaip kitais metų sezonais. Tas aiškinama tuom, kad per vasaros karščius žmonės nuo persivalgymo nusilpnina savo kuną.

Vasarą, kada karšta, geriau nedavalyti, kaip pervalyti. Reikia vengti daug riebalų, saldimo, miltinių dalykų. Mėsa pagaminta su riebumais, sviestu, smetona, įvairūs žirniai, pupos, saldūs pyragaičiai, pajus turi daug maistingumo. Gerai esti vartoti daržoves, fruktus, liesą mėsą, duoną, kiek bulvių, pasukos (buttermilk) vietoje pieno ir kitą lengvą ir mažos vertės maistą.

Atsileidus valgymas, nesukibnt, duoda proga geriau sukramtyti maistą ir palengvinti vidurių virškinimą.

Karščiai nusilpnina žmogaus kuną. Laukti iš žmogaus tokio darbingumo, nūšumo, kaip šaltame ore, sunku. Amerikos biznieriiai ir industrialistai tą gerai supranta. Užtad vasaros metu duodama atostogos, o miestai parupina maudynes, parkus, kur žmonės galėtų kiek pasilsėti ir patinginai.

PAVOJAI JURŲ GELMĖSE

Jurų gelmėn reikia leisti karo tikslams, mokslo reikalams, norint surasti paskenčius turtus ir norint gėlbėti nuskenčius povandeninių laivų žmones.

Pavojingiausia laivams vieta, kur jų daugiausia nuskeno, yra ties Sable Island, į pietus nuo Newfoundlando. Ten dideli ukai, audros ir kiti pavojai. Dideli laivų kapai yra tarp New Yorko ir Bostono, ties Cape Cod, kur per 50 metų (1843-1893) nuskeno 2,131 laivas.

Prieš pat karą turkų vyriausybė leido narams iširti Tšeime įlanką, kur 1770 m., liepos 5 d. įvyko didelis mušis tarp rusų ir turkų laivyno. Iš rusų admiralo laivo narai iškėlė 12,000 aukšnių dukatų. Didelis aukso, sidabro ir deimantų turtas randasi Ramiajame vandenynė tarp Kokoso salų, kur nuskeno vieno anglų pirato laivas.

Narai sutinka daug sunkenybių, iš kurių dabartinio metu pačios svarbiausios yra tamsa ir spaudimas.

Sviesią, saulėtą dieną žveias prasiskverbia tik kelis metrus, o toliau buna perdaug išsklaidyta ir nieko nesimato. Prožektoriai tokioje tamsoje duoda išsklaidytą šviesą ir toliau kaip per 10-20 metrų nematyti. Kada 1911 m. skendo laivas "Meria", tai buvo tiksliai pranešta apie jo vietą, bet tamsa juroje buvo tokia didelė, kad narai praeidavo 3-4 metrus pro laivą, bet jo nepastebėdavo. Panašiai buvo nuskenus laivui "Thetis", kur dar prisidėjo dumblinas dugnas, "smėlio audros" ir stiprios srovės. Tuo tarpu laivas "Squalus" buvo nuskenas ant akmeninio, švaresno dugno, nebuvo stiprių srovių, smėlio audrų, buvo geresnis matomumas ir lengviau dirbo narai, nors 14 žmonių dirbti 70 metrų gelmėje buvo sunku.

Spaudimas labai greit didėja. Paviršiuje 1 kvadratinį centimetrą oras spaudžia 1 kilogramo svoriu. Jau 19 metrų gelmėje žmogaus kūną (14,000 kvadratinį centimetrų) spaudžia 65,350 kilogramų, arba 70 tonų, svoris. Prie tokio spaudimo žmogus subliukštų, bet jį nurobus pumpuoja tiek oro, kad įsiai pasipriešintų vandens spaudimui. Bet kada didelio oro spaudimas, tai oro azotas išsitrappsta kraujyje, nors per paprastą spaudimo azotas didesnę reikšmės neturi. Šitas ištrappes azotas vėl iš kraujyje išsiskiria, jeigu į paviršius kelti labai pamažu ir oro slėgimą visai lėtai mažinti. Iš didesnę gelmės tenka narus kelti kelias valandas. Bet jeigu spaudimas staiga sumažėja, tai azoto burbulėliai su raudonais kraujyje rutulėliais susikibina, kraujas sutirštėja, užsi-

KOSMIŠKI SPINDULIAI

Keturiasdešimt metų atgal pasisekė mokslui užrekorduoti keistus spindulius einančius nuo Arkturus žvaigždės. Vėliau davė jiems ir vardą—kosmiški (visatos) spinduliai.

1933 metais Chicagoje Pasaulinėje Parodoje su labai dailiktais ir sudėtiniais elektriniais instrumentais Arkturus spindulius pasisekė sutraukti į elektros duodele, kur prie gaso kombinacijos buvo tiek gauta protoninės energijos, kad pagamino šviesą. Po to buvo uždegta visas junginys elektros šviesų ir faktinai prasidėjo paroda.

Šiemet New Yorko Pasaulinėje Parodoje, mokslo pasiekimų dramatiškavimui, taipgi buvo su kosmiškų spindulių panaudojimu apšviesta parodos aikštė ir paskui prasidėjo formalis atidarymas. Imsių 20 metų Kosmiškų Spindulių Veikmę Išaikinti.

Birželio mėnesį Chicagoje Universitete įvyko astronomijos mokslininkų pasitarimas. Domėsio, kaip ir diskusijų centras—kosmiški spinduliai. Dr. Arthur H. Compton, kuris tris metus praeidavo vien ant ty spindulių studijavimo ir specialiai parengto laivo buvo Pacifiko vandenynė tą ypatingą visatų pasireiškimą studijuoti, nurodė:

"Mažiausia užims 20 metų iki bus išaiškinta iš kur yra kosmiški spinduliai ir kokia jų veikmė."

Ypatingai elektriniai spinduliai eina per medžio, geležies, akmens bet cemento sieną. Jie eina per žemę. Padėjus kelis tukstantčius pedų žemėj glumoj tam tikrą aparatą jis užrekorduoja kosmiškų spindulius.

Dr. Compton sako, jog dar neišaiškinta iš kur tie spinduliai yra. Gal jie yra mūsų galaksijos—saulinės sistemos. Gal iš "Milky Way", paukščio kelio erdvės, o gal iš kokios dar mui visai nežinomos galaksijos čia tie spinduliai atkeliauja. Jie šiais laikais astronomijos mokslininkų akylai tėjami.

Dr. T. H. Johnson, Bartol Research fundacijos vedėjas, žymi, kad kosmiški spinduliai yra dvejoji, pozityvi ir negatyvi.

Atomiškos Energijos Jieškojimas.

Mūsų dieneose mokslininkų galvosukis yra gauti neapskaičiuotą daugybę energijos iš atomo. Dr. T. H. Johnson nuomonė, kai bus išaiškinta kosmiškų spindulių

kemša kraujo kapiliarai (ploniausios gyslės) ir naras miršta. Yra plieninių narų rubų, kurie apsaugoja nuo vandens spaudimo ir nereikia į narą drabužius pumpuoti oro. Su tokiomis plieninėmis rubais galima nusileisti ligi 200 metrų gylis, bet jie yra labai sunkūs ir trukdo darbą, todėl narai stengiasi apseiti be jų.

veikimas, protono masyvis pobudis, tada bus lengviau ir atomo energijos klausimas išrišti.

Dr. Victor F. Hess, kuris turėjo pabėgti iš Vokietijos nuo nazių teroro, aiškina kosmiškų spindulių ryšį su mūsų saule, su oro atmainomis ir taip toliau.

Iš Vokietijos pabėgęs mokslininkas žymi, kad magnetiškos audros, kurios pasireiškia masyviai degančio saulėj, turi daug ką bendro su oro požymiais ant žemės.

Yra įvairių teorijų. Vienj mano, kad kosmiški spinduliai yra mūsų galaksijos požymis, o kiti mano, kad yra atkeliauvę visai iš mum nežinomos galaksijos.

Zemės atmosferoje be padidinanų stiklų ty spindulių negalima pastebėti. Tačiau, mokslininkai sako, jie visai lengvai matomi stratosferoje.

M. A. Šešupis.

Stiklinis Automobilis

New Yorko Pasaulinėje Parodoje yra išstatytas automobilis visais, kiek liečia viršutinę dalį, iš stiklo. Paprastai automobilio viršutinė dalis buna iš plieninės skardos. Pirmiau budavo iš medžio. Kalbamo automobilio durys ir viskas iki apačiai padaryta iš stiklo. Gali matyti kiekvieną daiktą kaip stovi, nes stiklas permatoma medžiaga.

Automobilis Ka Vaziuoja 60 Mylių Gorčium Gasolino

Crosley Corporation sudavuoja automobilį, kuriuo galima važiuoti labai toli su vienu gorčium gasolino. Jo voga 925 svarai. Gali įsijipti į baką 4 gorčius gasolino. Mašineriai alejuoti reikia 2 kvortų alejaus. Jo motoras turi tik du cilindrius.

Sako, kad tokiam automobilij gali važiuoti 4 žmonės. Jis bėga gal gerų tvarkoj. 45 mylias į valandą ir 60 mylių vienu gorčium gasolino.

KIEK PRARANDA KRAUJO DARANT OPERACIJĄ?

Dr. White bando apskaičiuoti kiek lignonis praranda kraujo darant operaciją. Aišku, jog praranda ne vienokį kiekį. Tačiau abelnai, jog apskaičiavimu, darant operaciją ant apendiko, ant trukimo lignonis praranda biskį daugiau kai šaukštą kraujo. Darant operacijas ant vidurių, ant skrandžio, ir tt. praranda apie 10 uncijų.

Tačiau darant operaciją ant krutinės, arba ant galvos lignonis praranda apie kvortą kraujo, sako Dr. White.

GIRA, PAKARKLIS IR CVIRKA APIE SOVIETŲ SAJUNGĄ

Kauno Universiteto studentų draugija "Scientia" (Mokslas) suruošė labai įdomų vakarą, kuriame neseniai lankėsi Sovietų Sąjungoje veikėjai pasidalino savo įspūdžiais, ką jie ten matė ir girdėjo. Apie Sovietų Sąjungą kalbėjo Liudas Gira (Lietuvos Rašytojų Draugijos prezidentas), prokuroro padėjėjas P. Pakarklis ir rašytojas P. Cvirka.

Ką jie pasakojo studentams ir profesoriams (susirinko keli šimtai), to sutruka paduoda "Liet. Žinios".

KĄ SAKĖ L. GIRA.

L. Gira, konstatavęs didelį mūsų visuomenės susidomėjimą SSSR ir paaiškinęs, kad ji viešintį Sov. Rusijoje niekas nevedžiojęs ir nenurūdinęs kur eiti, kaip daug mūsų mano, bet eįs kur norėjęs, plačiai kalbėjo apie Sov. Rusijos kultūrinį gyvenimą, rašytojus, menininkus, muziejus. Ypač jis domėjėsis rašytojų gyvenimu. Rusijos revoliucijos metu daugelis rusų rašytojų, kurie turėję žinomus vardus,

pabėgę į užsienius ir ten pasiliko gyventi. Taip SSSR neteko nemaža rašytojų, kurie pabėgę netekti turto. Vietoj pabėgusiųjų netrukus Sov. Rusijoje išaugo nauji ir įėjingai rašytojai. Daugumas jų rašytojų kilę iš darbininkų ir jie sulaukė pagarbos. Vėliau rusų rašytojams tekę perygyvinti kai kurių sunkumų. Buvo susidaręs kelios klikos, kurios rūpinosi ne talentingais rašytojais, bet kėle menkuosius, netaalentingus rašytojus. Dabar Sov. Rusijos rašytojai yra susibūrę į sąjungą, kuri turi apie 3,000 narių-rašytojų. Sąjunga turi kiekvienoje SSSR respublikoje po savo skyrių.

Toliau L. Gira plačiai kalbėjo apie didelį rusų susidomėjimą knyga. Tiražai milijoniniai, kokių Rusijoje ligi šiol dar nebuvo. Truksta net popieriaus knygoms spaudinti. Knygos tuoj išperkamos. Rašytojai yra gerai apmaitinti. Gauna aukštus honorarus, iš kurių puikiai pragyvena. Yra rašytojų, kurių honorarai siekia kelių

Tai bent plaukikas! Šešių metų amžiaus Sunny Kole praplaukė skersai Mississippi upę. Apie mylį ir pusę berniukas nuplaukė į 19 minutų ir, kaip jis pats sako, nei kiek nepavargo.

šimtų tukstančių litų už vieną knygą. Mokesčių inspektoriai rusų rašytojui neš toks baubas, kaip pas mus. Rašytojams mokesčiai uždedami teisingai. Apskritai, Sov. Rusijoje menininkai ir rašytojai tinkamai įvertinami—lygiai kaip ir kitos profesijos. Taip pat aukštai vertinamas visas kultūrinis darbas, kuriam nesigalima lėšų.

Baigdamas savo ilgą pranešimą L. Gira dar pažymėjo, kad šiuo metu SSSR jaučiamas pakilęs patriotizmas ir dar priminė iš savo įspūdžių, kad SSSR nesimato pavyko, bet nėra ir skurdžių, kaip tekę matyti kitur. Apskritai, matant kas SSSR padaryta ir kas daroma, galima konstatuoti didelę pažangą įvairiose gyvenimo srityse. Savo pranešimą L. Gira pailiustravo pranešimo vietoms pritaikintais SSSR poetų eilėraščiais.

P. PAKARKLIO PRANEŠIMAS.

Prok. pad. P. Pakarklis savo pranešimą uždavino "Pabuvojus SSSR",—SSSR,—toliau kalba prok. pad. Pakarklis,—vieniems yra šašas, apėmęs 1/6 pasaulio, o kitiems—išganymo ir naujojo gyvenimo šalis. Tie pirmieji mato SSSR tikrai blogą, kurį svetimsaliams visai nerodo. Tuo tarpu jam tekę Maskvoje vaikščioti pusantrios dienos be palydovo. Ejęs kur panorėjęs. Nematęs blizgesio, bet ir skurdo nepastebėjęs.

Muziejai SSSR puikiai sutvarkyti—tai plačių masių liaudies akademijos. Kiekvienam muziejuje yra aiškintojai, puikiai savo specialybe pasiruošę, tarsi profesoriai. Kituose kraštuose tokių gerų aiškintojų netekę sutikti. Istrijos muziejuje tekę matyti daug medžiagos, liečiančios Lietuvą. Ši medžiaga, nežiurint, kad ji yra svetimųjų parinkta ir patalpinta svetimuose muziejuose, daug objektyviau nušviečia Lietuvos ir jos kaimynų buv. santykius, kaip kai kurie mūsų daktarai, įsigiję daktaro laipsnį Vokietijoje. Baigęs plačią pranešimo dalį apie muziejus ir kit. kultūrinį SSSR gyvenimą, prok. Pakarklis papasakojo keletą vaizdų iš Maskvos, kuri, anot pranešėjo, smarkiai modernėjanti. Stoma daug naujų stilingų namų, pastatytas metro—po-

žeminis geležinkelis, kurio tunelis pasižymi puikiais architektūros darbais. Maskvos apšvietimas puikiasiausias. Gatvėse yra apie 42,000 lemputų, todėl ir nakties metu lengvai galima skaityti. Neklystant galima pasakyti, kad rusai įvykdys savo užmojų ir Maskvą padarys gražiausiu miestu pasaulyje.

Piliečių apšvietimas puikiasiausias, bet nesimato aprūkinusių. Lygiai kuklūs ir visų piliečių pasielgimai. Nesimato tos "fanaberijos", kuri pastebima kituose kraštuose iš vadinamojo aukštesniojo luomo bei inteligentijos tarpo. Maskvoj policijos labai mažai. Piliečiai disciplinuoti ir tvarką palaiko be policijos pagalbos. Ką plačiosios rusų masės valgo—netekę patirti, bet išbadėjusių piliečių, kaip kas tvirtina, taip pat nepastebėjęs.

SSSR bažnyčių valdžia nešelpia, todėl jos nekaip atrodo. Į bažnyčias, kurių skaičius yra žymiai mažesnis, kaip buvo prieš didįjį karą, eina melstis tik senųjų dalis, o jaunieji neina. Popas-archyvinis asmuo Sov. Rusijoje, prieš tikinėjusius nekovoja ir leidžiama jiems laisvai melstis, bet užtard ir priešiškybinė propaganda galima.

Baigdamas savo pranešimą prok. Pakarklis trumpai papasakojo keletą įspūdžių, patirtų važiuojant traukiniu, o taip pat ir apie Sov. Rusijos teismų santvarką ir kit. Be to, pažymėjo, SSSR politikai, mokslininkai ir eiliniai piliečiai rodo Lietuvai didelį simpatijų. Tų simpatijų pareiškimų galima rasti ir rusų enciklopedijoje. Tačiau, bent del mūsų draugiškų santykių su SSSR bei reikiama Lietuvai simpatijų reikia kuo griežčiausiai kovoti su plepalų apie SSSR skleidėjais. Tą turį daryti visi, nežiurint kokio jie įsitikinimo butų.

Francijos Socialistė Už Pasaulinę Vienybę Trumpas Žinutės

Paris, France.—Suzanne Lacore, Francijos Moterų Nacionalio Komiteto narė, buvusio Blum'o valdžios kabineto ministrė, Socialistų Partijos narė prisidėjo savo žodžiu prie augančio reikalavimo tarptautinės darbininkų klesos vienybės.

"Jau keliolika kartų esu sukliis ir rašius, kad organizuotų darbininkų vienybę, tai yra organizuotą vienybę pasaulio darbininkų klesos su savo neįveikiamą spēka priverstų netik teisingą, fraternalę ir harmonišką produkcijos ir turto padalinimą, bet taip pat užtikrintų laiką žmonių tarpe ateity ir įgytų tuojau pat apsaugą prie dabartinių sąlygų," rašė Suzanne Lacore.

"Šitaip įsitikinus aš negaliu elgtis kitaip, kaip geisti, kad susirinkty atstovai visų trijų Internacionaly (LSI, CI ir IFTT).

"Žinoma, reikalingas pastovus organas, bent dabartiniu laiku, kuriam būtų pavesta organizavimas ir bendrinimas viso tarptautiniam veikimui.

"Visos pastangos turi būti daromos su tikra atsidavimu dvasia ir pagarba įvairių partijų nuomonėm ir turi būti daromos atvirai. Pirmiausiai turi veikti centrai. Jie turi praplėsti, organizuoti ir išleisti direktivus ant nacionalinės skalės. Kada tas padros pirmus vaistus ir demonstruos galimybę pastovų pastangų, tarptautiniai konferencijai bus lengvas kelias.

"Is principo, aš pilniausiai sutinku su tarptautiniu veikimu. Praktikoje, pirmas žygis turi suvienyti nacionaliai, ues aš tikiu, kad tai tikriaus' bus gavimui pastovų rezultatų; vėliaus sudaryti kontaktą su skirtingais tarptautiniais organais. Kas sudarys didžiausias klūtis, tai darbas dēli susipratimo ir aiškumo."

Taip aiškino savo poziciją tarptautinės vienybės klausime Suzanne Lacore, Francijos socialistė.

Francijos Tekstilės Darbininkų Nacionalinės Federacijos sekretorius, M. DeLafette tame klausime dar aiškiau pasisakė, butent:

"Mums atrodo tikrai kvaila ir pavojinga laikytis prieš susivienijimų visų pasaulio organizuotų

IŠ PETRO CVIRKOS KALBOS.

Rašytojas P. Cvirka savo pranešime pažymėjo, kad apie Sovietų Sąjungą Vakaruose nušviečiama daug kas tendencingai, perdėtai. Kalbėtojas savo kelionėse į SSSR metu nepastebėjęs ten skurdo, nusivylimą; atvirkščiai—matęs entuziazmą, didelį stovybos tempą, veržimąsi į mokslą, didelę demokratizaciją žmonių santykiuose ir t. t. Paliėtęs plačiai Sov. Rusijos įvairias gyvenimo sritis, apie jas atsiliepė panašiai, kaip ir L. Gira su prok. Pakarkliu, baigdamas savo pranešimą P. Cvirka pabrėžė, kad išaugoti tvarką šiais neramiais laikais, apginti kultūrą ir demokratines laisves įmanoma tik bendradarbiaujant su Sov. Sąjunga.

spėkų, kad sudarius opoziciją prieš kriminalistes ir grubius pasaulio fašizmo. Negali būti jokio argumentu prieš madingumą tokios pasaulinės konferencijos.

"Visur, nuo Francijos iki Kinijos, nuo Japonijos iki Jungtinių Valstijų, nuo Anglo-Saksų šalių, Skandinavijos, Baltiko Valstybių, Sovietų Sąjungos, visus laisvas turi skambėti: "VIENYBĖ VISŲ ORGANIZUOTŲ SPĖKŲ!"

Si pasaulio vienybės fronto propozicija randa didelio entuziazmo ir paramos darbo unijų draugui užsiprenumeruoti?

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
DUODA
PASKOLOS ANT 1-mų MORTGIČIŲ
SU LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS
IR VEL
Išmokės 4% ant Padėtų Pinigų
6816 S. Western Ave.
Grovehill 0306
Kiekvieno Depozitai Aprausti iki \$5,000.
Federal Savings and Loan Insurance Corp.
Washington, D. C.

Telef. Republic 1538.

INTERNATIONAL LIQUOR CO.

6246-48 S. California
Chicago, Ill.

Lietuvių didžiausias degtinės ir vyno sandėlis. Užlaiko geriausią amerikonišką ir importuotą degtinę.

FRANK VIZGARD

PIRK DABAR

SUTAUPYSI NUO \$30 IKI \$50

Jeigu jus dabar pirksite refrigeratorių, tai sutaupsite nuo \$30 iki \$50. Dabar yra geriausias laikas pirkti. Prie to tik 10 nuošimtis tereikia įmokėti. Likusią dalį lengvais išmokėjimais.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Rd., Chicago, Ill.
PHONE SEELEY 8760

W. DORINAS
VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ DRAPANŲ SIUVEJAS

Darom ant užsakymo naujas ir pataisomai bei išvalomai senas. Taipgi perdirbami ir išvalome Fur Kautus (fur coats)

1314 West 69th St.
Valandos: Nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakaro.

Būk Rimtu — Taupyk Su 100% Saugumu Pas

KEISTUTO LOAN & BUILDING ASSOCIATION NO. 1

3236 S. Halsted Street
Tel. CALumet 4118

4% MOKAMA UŽ PADĖTUS PINIGUS

Pinigai padėti iki liepos 13-tos gaus nuošimtį nuo 1-mos.

Paskolos duodamos nuo 5 iki 20 metų.

THOMAS S. SANULIS, Pres. JOS. M. MOZERIS, Sec'y.

Phone: PROspect 2777.

TED'S TAVERN

3308 1/2 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

Užlaikome visokios rūšies arielkos, saldus vyno, gero alaus ir gardžių senčiųjų. Visus vilniečius kviečiame užėiti ir linksmai laiką praleisti.

Sav. T. ir A. JANKAUSKAI.

DELLA'S TAVERN

3267 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Užlaikome visokios arielkos, vyno. O alus yra iš Baltimore, Md. NATIONAL PREMIUM BEER. Škanus alutis, Linksnua vieta del fisų. Gera muzika. Savininkai,

DELLA ir J. GRYBAS.

UNIVERSAL BEER DISTRIBUTOR

950 West 36th Street
Chicago, Illinois

Pristatome atų į bile taverną, ar privatiską parę, draugijom, žaliam, piknikam ir kitokiom sueigom.

TURIME KELIŲ RUSIŲ ALŲ
Patarnavimas Greitas. Kreipkitės:
D. PETRAVICH, Savininkas
Phone Yards 1638.

LIETUVOS ŽINIOS

KLAIPĖDISKIŲ PABĖGĖLIŲ BUKLĖ LIETUVOJE.

Kaunas.—Turimomis žiniomis, iki šiol klapėdikiams pabėgėliams surinkta 110,000 litų. Auks dar vis tebeplaukia, ypač iš provincijos ir iš lietuvių kolonijų užsieniuose. Pagal surinktus duomenis, visoje Lietuvoje priglausta tiek klapėdikių: vyrų 5,206, moterų 5,025 ir vaikų 3,019. Iš viso pabėgėlių skaičius galinčių dirbt buvo 4,019 žmonių. Piniginių pašalpų buvo suteikta 1,700 pabėgėlių, kuriems susėlpti išleista 42,880 litų. Kaune įsteigtose keturiuose punktuose buvo suteikta prieglauda ir maistas 1,500 pabėgėlių.

LIETUVIŲ MOKYKLOS REIKALAI KLAIPĖDOS KRASTE.

Tilžė.—Birželio 7 d. Lietuvių Mokyklų Draugijos reikalų vedėjas, mokyklos patarėjas Martynas Purvinas ir mokytojas J. Užpurvis iš Klaipėdos lietuviško veikimo reikalais buvo nuykę į Gumbing pas Valdžios Prezidentą. Keletą valandų užtruko

turinčių nemažiau kaip dešimt siveikų vaikų, šeimų registraciją, tokių šeimų iš viso buvo užregistruota 2,000. Keliuose šeimose buvo net po 15 ir 16 vaikų.

Teko palirli, kad Lietuvos Motinoms ir Vaikams Globoti Organizacijų Sąjunga dės pastangas šias gausias šeimas palaikyti: bus stengiamasi sumažinti tokioms šeimoms tenkančius mokesčius, bus dedamos pastangos gauti tokioms šeimoms įvairių susisiekimo moliadų, o tokių šeimų, ypač nepasiturinčių, vaikams, kurie parodys mokslė ar amatuose gabumų, stipendijas išrupinti.

SALTAS PAVASARIS LIETUVOJE.

Kaunas.—Šių metų gegužės mėnuo buvo gana šaltas, sausas ir su stipriais, dažniausiai šiaurės vėjais. Mėnesio buvyje buvo dažnų naktinių šalų. Paskutinė šalna buvo net gegužės mėn. 28-29 dd.

Apie gegužės mėn. vidurį oras truputį sušilo, tačiau vėjai vis dar buvo stiprioki. Iškritę vidutinis kiekis lietaus. Oro sušilimas ir iškritęs lietus labai palaidė žiemkencius javus, be to, žymiai pagerino vasarojaus dygimo sąlygas. Lauko darbaiams gegužės mėn. oras buvo palankus. Vasarojaus šėjai sąlygos buvo patogios, tik dėl šalto oro ūkininkai nesisukino sėti, nors žemė buvo paruošta, ir užtruko su sėja iki gegužės mėn. pabaigos.

Sodai pradėjo žydėti apie gegužės mėn. vidurį. Visų rūšių medžiav šiais metais turėjo gausiai žiedų, o ypatinai gausiai žydėjo kriaušės. Žydėjimo metu stiprių naktinių šalų nebuvo, ir jos žiedams pakenkė negalėjo, bet ir visai palankių dienų žiedams apvaisinti dėl stiprių vėjų buvo mažoka.

Iš piktolių gegužės mėn. žymiai pasireiškė remunės dobiuose ir rugėgėlis kviečiuose. Iš sodo gadinųjų smarkiai puola vaismedžių šarvuotis kablėlinis ir verpikas žieduotasis. Gana gausiai pasireiškė spragės.

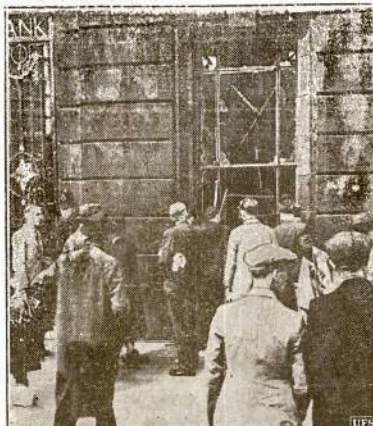
Dėl pašarų ir pakratų stokos, nežūrint į nepalankų pavasarį, šiemet daugumas ūkininkų išleido savo gyvulius į ganyklas jau apie balandžio 20 d., nors žolė ganyklose buvo dar labai menka. Normali ganyva teprasidėjo apie gegužės mėn. vidurį.

NAZIAI UZDARĖ VISAS LIETUVIŲ MOKYKLAS KLAIPĖDOS KRASTE.

Kaunas.—"XX Amžius" praneša, kad nuo to laiko, kai vokiečiai užėmė Klaipėdos teritoriją, jų valdžios organai uždarė visas lietuviškas pradžines mokyklas, butent, 50 pradžinės mokyklų, 40 darželių ir tris gimnazijas, o taip pat visas lietuvių valstybines mokyklas.

Nežūrint iškilmingų Berlyno pažadų, nė viena lietuvių mokykla nebuvo atidaryta. Priešingai, vokiečių valdžios organai daro nuolatinį spaudimą lietuviams mokytojams ir jaunimui, kad nereikala būtų atidaryti lietuviškų mokyklų.

Skaitykite ir Platinkite Dienraštį 'Vilnis'

Rezultatai teoristinės arių kovos Anglijoje. Jau keliais atvejais Londone ir kituose didmiesčiuose išsproginta valdžios bei finansinių įstaigų triebėnės. Anglijos policija šiuos teroristinius aktus priskaito arių "Respublikos Armijai". Tai esanti slapta teroristų organizacija Anglijoje.

Pabaltės Valstybių Konferencija

Kaunas (Ela).—Baltijos kongresas paskutiniam savo posėdyje birželio 11 d. priėmė 4 rezolucijas. Pirmoje rezolucijoje pabrėžiama, kad Baltijos tautų nepriklausomybės ir laisvės tinkamiausia apsauga yra visų trijų tautų įgyvendinta vienybė ir jų glaudus bendradarbiavimas visose gyvenimo srityse, todėl Baltijos tautos visomis turimomis priemonėmis privalo ir ateityje ugdyti tą vieningumą kaip tinkamiausią mūsų laisvės ir nepriklausomybės laidą ir, esant reikalmi, tą laisvę ir nepriklausomybę bendromis jėgomis ginti.

Antroje rezolucijoje reikšimas pagedavimas suprastinti tarp Baltijos valstybių pasų formatus ir panaikinti visas. Trečioje rezolucijoje pagedaujama keistis kultūrinėmis vertybėmis, kreipti ypatingai didelę dėmesį į viena kitos literatūrą, Baltijos kraštų universitetuose įsteigti lietuvių, latvių, estų kalbų lektoratus ir leisti atitinkama žurnale apie šią trijų tautų kultūrinio gyvenimo laimėjimus.

Ketvirtioje rezolucijoje krepliamas visų trijų valstybių dėmesys į reikalą suartinti Baltijos tautų jaunomenę.

Be to, priėmė rezolucijas šios atskiros konferencijos, įvykusios Kaune Baltijos kongreso proga: esperantininkai, rekomenduojami įvesti Baltijos vidurinės mokyklose kaip bendrą susikalbėjimo priemonę esperanto kalbą; Baltijos spaudos santarvės konferencija; Baltijos Motinoms ir Kudikiams Globoti Organizacijų konferencija; Estijos, Latvijos ir Lietuvos Rotary klubų atstovų konferencija; Baltijos muzikų, Roericho draugijų ir vaistininų konferencijos.

Dieng anksčiau pasibaigė gausi Baltijos kooperatininkų konferencija, priėmusi visą ugdymo natūrinį plessi kooperaciją bendromis jėgomis. Kitas Baltijos kongresas ir Baltijos savaitė įvyks 1940 m. Tallinne, Estijoje.

Kaunas.— Per pirmuosius penkis mėnesius siemet linų pluošto ir pakulų išvežta į užsienius 13,500 tonų ir už juos gauta 19,4 mil. litų. Pernai per tą laiką linų pluošto ir pakulų buvo išvežta už 15 mil. litų. Už parduotų linų vieną kilogramą siemet gauta 1,44 lt., pernai — 1,43 lt.

Kaunas.— Visuomenės sluogsnuose keliamas sumanymas pasiulyti seimui, kad iki rudens sesijos būtų parengtas įstatymas, kuriuo nuo naujų metų galima būtų apdėti mokesčiais pagal pajamas visus viengungius ir bevaikes šeimas.

Ankos Lietuvos Reikalams

Lietuvos Generolinio Konsulato New Yorke Auksų Pakviltavimas No. 11.

AUKOS KLAIPĖDOS TREMTINIAMS.

Petronėlė Markel (Markelionis), Niagara Falls, N. Y. \$10.00
Per Lithuanian Merchants' Association, Philadelphia, Pa., sekretorių P. Staniškį aukojai:
 Lithuanian Merchants Association, Liet. Amer. Pašalp. Klubas—po \$10.00; adv. M. M. Slikas, Vyt. Stašinskas, F. Pukas, A. Žvigitis, A. Kaniušis—po \$5.00; K. Dryza, C. Dalbukas—po \$3.00; A. Džikas—\$2.50; J. Reinis, F. Matukas—po \$2.00; J. Lazdauskas, K. Geležėlė, A. Yakonis, J. Gustis, A. Tvaranavičia, P. Mikalojusas, J. Rutkauskas, F. Janikauskas, J. Kružinskas—po \$1.00; M. Gustaitis, K. Vidkauskas—po 50 centų. Viso \$67.50.

AUKOS APSIGYVIMO FONDUI

Per Lithuanian Merchants Association, Philadelphia, Pa., sekretorių P. Staniškį aukojai:
 P. Mikalojusas—\$5.00; K. Dryza—\$3.00. Viso \$8.00. Visa suma \$85.50.

ŽIUPSNYŠ ŽINIŲ

55,000 Susirinko Basebolės Pažiūrėti.

Cleveland, Ohio.—I pirmąjį Indian-Trippers nakties "baseball" lošimų atsilankė 55 tūkstančiai basebolės mylėtojų ("fans") užkimsdami didelį stadioną ir naktį kaip jų herojus "Young Feller" nuslavė visą Detroito komandą su vienu kirčiu.

Traukinys Nuplovė Kojas.
 Dešimtis metų Edward Zima, 1291 Holmden ave., S. W., norėjo pasivažinėti traukiniu. Apg dieną grįždamas iš maudynių pamatė B. ir O. traukinį ir avantūros apimtas norėjo užlipti ant vagono. Bėgant pagal trekes jis pasigriebė už pirmo laipto, bet traukinys bėgo greitai ir Edwardas negalėjo išsilaikyti ir puolė po traukinį. Jo draugai pašaukė greitąjį pagalbę. Dabar vos 10 metų vaikas gul ligonbuty be kojų.

Demokratijos Apdrauda.

"Cleveland Plain Dealer" editoriale gražiai aprašo "National Youth Administration".
 Keturių metų gyvavimo laikotarpį, Cuyahoga pavieto NYA pagelbėjo 20,766 jauniems žmonėms, kurių situacija buvo kritiška, desperatiška. Laiku suteikta pagalba palaikė tuos asmenis tyrame protė, duodama jiems vilties ateičiai.
 Tai tik menkas pavyzdys kas buvo padaryta per visas Jungtines Valvijas ir tai tik trečia dalis šio krašto bedarbių jaunuočių pasiekta. Clevelando apskritį

ant laukiančių listo yra 2,000 vardų, bet miestas nebeturi pinigų. Vietinis direktorius yra Frank W. Baldan, kuris vietų užėmė nuo pat pradžių.

WPA Cuyahoga Paviete.
 Dabar Cuyahoga paviete prie WPA dirba 51,510 darbininkų ir ant listo yra 17,533 laukiančių darbo. Per perėjus 11 mėnesių 14,000 darbininkų sugrįžo privatiškojo industrijn.

Cuyahoga pavietas nuo WPA pradėjus gavo 138 milijonus dolerių iš federalės valdžios. Darbininkų algoms išmokėta 121 milijonas. Už materialų 17 milijonų. Dabar dar 106 projektų darbas čia. 175,000 asmenys yra dirbę ant projektų, vienu tarpu ar kitu. Maždaugian yra skirstomas pašalpaus šiaip: 40 nuosimčių paprastai darbininkai, 28 nuosimčiai šiek tiek žinanti kokį amatą, 18 nuos. amatus mokantys ir 14 nuos. profesionalai bei technikai.

Išmatos Bedarbių Valgis

Oakland, Calif.— Birželio 22 d. čionai atsitikusi nelaimė ant gatvės, atkreipė visų atydą į desperatišką padėtį milijonų Jungtinių Valstijų bedarbių.

Susibūrį grupes badaujanti bedarbių kasdienė čion rankioti frukty ir daržovių išmatose, kurias suverčia marketų užlaikytojai. Tai kasdieninis maistas tų suvargėlių.

Anisito Marquez, 35 metų bedarbis, kasdieną skubindavosi

prie tų išmatų, kad parnešus sąvogrupelį saloty ir kitų daržovių. Šį kartą jis iš skubumo, kad pirmiausiai prieiti prie to supuvusio maisto, nepaėmėjio trokis iš marketo besitraukiančio. Trokis jį parnešė ir jis tapo nugalėntas į ligoninę. Ligoninėje surasta, kad Marquez kenčia nuo nedavalgymo (undernourishment).

Pastaruoju laiku iš American Association of Social Workers tyrinėjimo pažiški, kad visų šalyų tokių desperatiškų padėčių gyvenančių žmonių randasi virš 23 milijonai. Dar vienas faktas, kurį išskė šis tyrinėjimas, tai kad tulų valstijų legislaturas išleido įstatymus, kurie užtikina šioms pavargėliams išreikalauti greitą pašalpą.

Tulose šalies dalyse vienatinė pagelba, kurią bedarbiai gauna, ypač tie, kurie skaitosi galinti dirbti (employable persons), tai laikina pagelba tik sergant bei kitai nelaimėi atsitikus. Igičius tokia ypač turi įješkoti darbo ir nebeguna pašalpos, nežūrint kiek laiko išbūna be darbo.

Musti valstija išduoda puikiąsias vaisių: frukty ir daržovių. Jų visų neįsparauduodama, bet bedarbiai jų gauna tik tada, kada juos supuvusius išmeta į išmatų kravas prie marketo.

Kaunas.— Karininkų laikraščio "Kardo" redaktorius majoras Liudas Zibavičius trim mėnesiam išvyko į Ameriką.

Kaunas.— Pakelti iš Varsavos ir Ryga Kaune buvo sustoję Amerikos filmų artistai Mary Pickford ir Buddy Rogers.

FELIX TAVERN
 1335 W. Madison St., Chicago — Seely 9533

Mes esame netik aludinkai, bet ir uoliai darbininkų judėjimo rėmėjai. Prašome užieiti linksmam laikui. Gera muzika kasdien.

FELIX ir PETRUSĖ GELDBUTO, Savininkai
 MIKE NACIUNAS, Mrg.

KENOSHA, WIS.
'VILNIES' NAUDAI PIKNIKAS

Rengia L. Literatūros Draugijos 94 Kp., Kenosha, Wis. Prasišės 10 Valandą Ryto

SEKMADIENĖ, LIEPOS (JULY) 9, 1939
ALFORD PARK
 ANT MICHIGAN EZERO KRANTO, 42 keliu, apie 2 mylios į šiaurę nuo Kenoshos.

Gera orkestra šokiaus—Idomi programa. Atyks daug chichiečių ir iš kitų kolonijų: Waukegano, Beloit ir t. T. Tad kenoshečiai ir racinėčiai, nepamiškite visi ir visos dalyvauti šiame piknike ir pasimatyti su savo senais pažystamais draugais ir laiką praleisti linksmam.

BEDFORD, OHIO
PIKNIKAS 'VILNIES' NAUDAI
 Rengia Lietuvių Literatūros Draugijos 101 Kuopa
 Liepos (July) 9 d. 1939 m.
LEVERTH'S GROVE
 862 Archer Rd., Bedford, Ohio

Bus gera orkestra šokiaus. Visus lietuvius ir lietuviškas kviečiame dalyvauti, ne tik bedfordiečius, bet ir visus clevelandiečius, ir kitų miestų ir miestelių, ir visus ūkininkus dalyvauti šiame piknike ir linksmam laiką praleisti.

"VILNIES" PIKNIKAI

Šiame savaitraštyje

Skaityk "VILNĮ", turėsi daug naudos!

Liepos 9	Oregon City
LIEPOS 23	CAPITOL PARK DETROIT, MICH.
Rugsėjo 3	BUFFALO PARK MARYVILLE, ILL.
Liepos 9	Alford Park Kenosha Wis.
Liepos 30	COTTON HILL GROVE Springfield, Ill.
RUGPIUČIO 6	MACHUTO DARŽE Cleveland, Ohio

Prašome ir kitas kolonijas pasirūpinti surengti pikniką "Vilnies" naudai.

VILNIES ADM.

Žmonių Sveikata

Rašo Dr. G. I. Blozis.

PIRMIEJI DANTYS.

Normališkai kudiškis trečius metus baigdamas, baigia ir "eiluoti savo tuolaikinius dantukus. Suprantama, tuomet motinos bei auklėtojai liekasi parenguoti prižiūrėti kudiško dantis, kad jie būtų svarūs ir sveikli. Bet apgalvėtinas dalykas, motinos to nepadarė ir didžioji net visiškai neatkreipia atydos į vaikų dantis, pakol vaikas pradeda atkartinai nerimauti iš nepakentimo skausmo.

Tankiai dantų gydytoji tenka girdėti motinų išsireikimą, girdi, "kam tuolaikinius dantis reikia gydyti bei taisyti, vistiek jie kris, tai lai sau kirmyja, išsikals kiti." Tiesa, tuolaikiniai dantys iškris ir amžini išsikals, bet reikia nepamiršti, jog jiems yra skirtas tam tikras laikas ir jie turėtų vaikui tarnauti per tą laiką, nes prarastis dantukai per anksti ar laikyti per ilgai vistiek negerai, tokiu būdu auklėtojai turėtų susipažinti su vaikų dantų dygimo ir jų kritimo metalais, o nesakyti lai sau vaikų dantys pūna, nes kiti išsikals.

Pastaba: Tėvai gerai žino, jog kudiškis gimęs turės kada nors ir mirti, tai kam jį varginti, auginti, lai sau miršta tuojau. Vienok tokio įvykio tėvai nenorėtų turėti bei matyti, o nori, jog jų vaikas tinkamai užaugtų ir linksmam atgyventų sau skirtą metlą.

Tai yra neužgindijamas faktas, jog motinos pareigos yra nepavydėtinos, nes su vaikais yra labai sunku susirokuoti, jie visomet suranda įvairias pareigas, idant apsiliektų su motinos įsakytom užduotim ir tuom išvengtų jiems taikomą pareigą bei už praskaitimą bausinį. Bet jeigu tėvai visi apsiliečia ir vaikams neuveda jokios disciplinos bei tam tikrų pastangų, tai galima pastebėti ant vaiko abėlonos svarumo, ypatingai ant dantų, butent: dantys parudiję apie šaknis ir priešakiniai prie smegenų dikčiai pažalinę, smegenys paraudonavę, tarp išpuvusių dantų maisto liekanos, kiti dantys visai nutrupėję, o apie užsikrėtusias šaknis pūliai veržiasi iš po smegenų, taipgi vietomis smegenys svyrė į dantų pūvėsius ir nenormališkai auga. Tokias dantų smegenis mažiausias paltetimas užgauna ir kraujas greitai bėga.

Toliau, liežuvis irgi nėra liuosas nuo aštrių danties dalių, kartais net iki kraujo lieka subraižytas, o smegenys ženklyvai sutinę ir paltetus jas liuosai pūliai bėga, tačiau visi dantukai atrodo lyg kokiame raugale mirksta, o vaiko kvapas iš burnos irgi nepavydėtinas. Vaikui esant kaip virš minėtų padėčių, tai jo fiziologiška veikimo sistema yra gerokai pažeista, kadangi jo burnoje randasi visokių mikrobu ir nėra abejonės, jog toks vaikas stovi ant įvairių ligų slenksčio, nes jo kraujas yra per silpnas apsiginti nuo ligas gaminančių perų, nes toksai bei tokie vaikai yra nevykusiai informuoti arba visi nedisciplinuoti kas link jų sveikatos vairo. Tokiu būdu jų gyvenimo būgali yra dalinai bakterijų palaužti ir per tas lūšnas kartais yra labai sunku persikasti ir daug iš jų, neturėdami supratimo kaip apsisaugoti, pakelįj krinta negavę net progos pasiekti žiedų amžiaus, o jeigu ir pasiekia jaunystės dienas, jų aplinkybės bei padėtis lieka negeistos.

Pastudijavus medicinos statistikų surasime, jog tiek ir tiek vaikų mirė nuo vienokios arba kitokios ligos. Tačiau mes retai tepamąstome iš kur tie vaikai tas ligas įgavo, kas buvo priežastis tam, per kur mikrobai pasiekia kudiško sistemą ir galutinai sugriovė ją, kodėl jis neperisiro, neatsilaikė mikrobu bėdingo veikimo, bet turėjo mirti. Paanalizavę faktiškus davinius surasime, jog ligos šaltinis buvo

apleista burna bei užsikrėtę dantys ir tač sudarė neatsilaikymo priežastį, iš kur atkartinai nuodai čjo į kudiško kūną.

Mano supratimu, kudiškis bus toksai, kaip jį išauklėsi, o užaugusio asmenis gyvenimas bus toksai, kokį jį pasidarysi. Jeigu varstosi tinkamą bei sveiką maitą, tai ir vilties yra būti sveiku. O jeigu gyvenimo aplinkybės sudrumsi, tai ir bus sudrumstas bei audringas gyvenimas. Jeigu bandysi būti optimistu, tai nėra abejonės, jog gyvenimas bus lengvesnis ir aplinkybės bus žymiai jaukesnės ir patosi busi laimingesnis ir tuom kitus vilosi išieškoti laimės.

Is J. Tysliavos Prakalbu

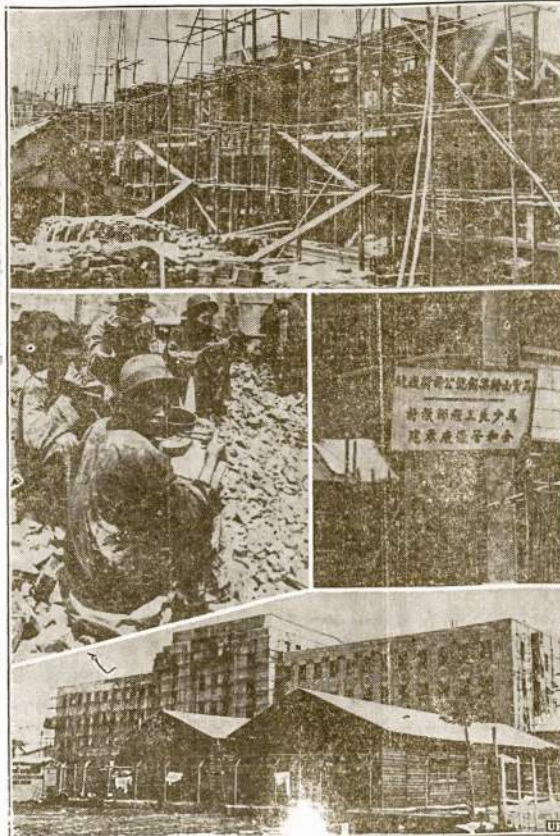
Bridgeport, Conn. — Birželio 24 d., buvo suauktas masinis mitingas. Jį suaukė vietinė sandariečių kuopa kaip 7:30 val. vakare. Tačiau mitingas prasidėjo 9 val. Kalbėtojas pribuvo Juozas Tysliava. Publikos prisirinko ne daug. Turbut pakenkė vasaros šiltas oras.

Turiu pripažinti, kad Tysliava gana iškalbus, pasakė daug teisybės apie Lietuvos dabartinį valdžią ir buvusią pilnai smetonišką valdžią ir patį Smetoną, Lietuvos prezidentą.

Žiurint j tą taip vadinamą sandariečių organizaciją, matai kokį tai savos rūšies keistumą. Matai tam atgal ta pati kuopa turėjo taipgi masinį susirinkimą, kuriame vyriausis kalbėtojas buvo "Sandaros" redaktorius Vaidyla. Ponas Vaidyla ir Juozas Tysliava, ant kiek aš supratu, abu tautišky pažvalgy. Bet jų nuomonės pasaulizvalgoje turi gana didelį tarpą. Jeigu taip, tai kame? O! Štai jų nesusbendrinimas: Vaidyla pareiškė savo kalboje, kad Lietuvos didvyriai, jo nuomone, yra buvę kunigaikščiai, kurie buvę perplūdęti narsa, išminčia ir teiktinti visokių žmonių malonių. Gi Tysliava pareiškė, kad Lietuvos kunigaikščiai pridarė tilsiai ir netiksiai didžiausių klaidų, vedančių visą lietuvų tautą ir pačią šalį į prapultį ir vergiją, ir kad Lietuvos kunigaikščiai nesurpino savo žmonių reikalais ir nesiskaitė su jais.

Vaidyla atrado, kad jeigu yra pasaulj pasinečiusia valdžija, kvailiausia, ir kuri gal barbariškausiai žmoniją kankinti ir kuri gal pasaulj prapuldinti, tai, girdi, Sovietų valdžija. Gi Tysliava supranta ir pareiškė, kad Sovietų valdžija yra demokratiška ir galings, kuri gali sukriusinti bife fašistine užpuolikišką valdžią. Be kitko, J. Tysliava turi nuomonę, kad kaip Hitleris, taip ir Mussolinis gyvuos tol, kol išstotikran karan. Gi karan išstojus,

JAPONU UŽIMTOJ KINIJOS DALYJIVEDAMA VIDURAMŽIŲ VERGIJA

Po ginkluota japonų priežiūra kiniečiai atbudavoja sunaikintą miestą Shanghai. Du metai atgal japonai užpuolė Shanghai ir herojiškai besiginančius kiniečius kaip ir patį miestą sunaikino bombom iš orlaivų. Šiandien japonai pasirodo dideli "geraširdžiai", nes ginklu verčia pačius kiniečius atbudavoti barbarų išgriautą miestą.

je bus sunaikinti su visais savo likučiais. Su tuo ir jų istorija pasibaigs. Tokiais bruožais žurnalistas Tysliava kalbėjo Bridgeporte. —M. Arison.

DIDELI KARŠČIAL

Kaunas. — Maždaug nuo 15 birželio visoje Lietuvoje tęsiasi dideli karščiai. Temperatura pavėsyje kasdien svyruoja nuo 30 iki 35 laipsnių Celsijaus. Kadangi karftas nuo karto užėina ir šilto lietaus, tai pašėliai, kurie iš pavasario buvo kiek pageltę, yra visiškai pasitaisę ir uklininiai tikisi gerų metų. Andros ir tanki perkunija krašte pridarė daug nuostolių, o ne vienoje vietoje užmuškė gyvulių ir net žmonių.

DIDELE AUDRA ŽIDIKIUOSE.

Židikai. — Birželio 18 d. Židikiuose ir aplinkėje akilo tokia kuose ir aplinkėje pakilo tokia skiedros, lužo šakos ir medžiai. Daugiausia nukentėjo Židikių priemiestis ir Semaniščio kaimas. Čia septyni trobesiai visai nugriauti, keliems nukelti stogai, išversta daug vaismedžių. Apliekinės ūkiuose smarkiai suplakti rugiai.

Kaunas. — Seimo priimtas ir patiektas respublikos prezidentui pasirašyti neapstatytų sklypų mokesčių įstatymas. Tuo įstatymu sklypų savininkai, kurie savo sklypuose namų nestatė, turės mokėti mokesčius panašiai kaip ir nuo apstatytų sklypų. Tuo įstatymu norima paskatinti namų statybą miestuose.

TURTAS VIRŠ - - \$3,300,000.00
ATSARGOS KAPITALAS \$250,000.00

Per 30 metų niekada neimokėjom mažiau kaip 3% už padėtus pinigus. Kiekvieno indėlių apdrausti iki \$5,000. — Vėdušiai porai iki \$15,000. Po U. S. Government preliūra. DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASS'N CHICAGO.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASS'N OF CHICAGO
4192 S. ARCHER AVE. Justin Macklewich, Pres.

PASKOLOS Greitai ir Pigiai

ANT 1-mų MORTGIČIŲ
Nuo 5 iki 20 metų mažais mėnesiniais mokėjimais, arba 5 metams be mėnesinių mokėjimų.

SIMANO DAUKANTO
FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2202 West Cermak Road Chicago, Ill.

Dividendai išmokami Sausio ir Liepos mėn. Kiekvieno Taupytojo Taupiniai apdrausti iki \$5,000.00 Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C. BEN J. KAZANAUSKAS, Raštininkas.

SPAUDOS PIKNIKAS

Rengia Detroito Organizacijų Sąryšis
NEDĖLIOJ, LIEPOS (JULY) 23 D., 10 V. RYTO
Capitol Park
TELEGRAPH ROAD, NETOLI SIBLEY ROAD
DETROIT, MICH.

Programą Pildys Aido Choras, Bus Visokių Žaislų ir tt.
PRIE ĮZANGOS TIKIETO BUS DUODAMA DOVANOS:
1) Riešinis Baluva laikrodėlis, \$42.50, paimtas iš George Novick, 1835 Springwells Avenue; 2) \$25.00 pinigais; 3) \$15.00 pinigais; 4) \$10.00 pinigais; 5) \$10.00 pinigais; 6) 8 prizai po \$5.00. Viso bus išduota 13 dovanų.
[SIGYKITE TIKIETĄ DABAR. GALITE GAUTI PAS RENGIMO KOMITETĄ. DABAR DAR GALI ISBANDYTI SAVO LAIMĘ IR GAUTI TIKIETĄ NUO 5 C. IKI 25 C. PIKNIKO DIENŲ VISI TIKIETAI BUS 25 C.
Sokiams gera orkestra — Prasišės 2 val. popiet.

SPECIALIS ŠIĄ SAVAITĘ IŠPARDAVIMAS

Vyriski, Moteriški ir Vaikam Drabužių Pasipušimui ir Darbu.
Marskiniai ir Drovers (each) ..... 49c.
Marskiniai - Marskiniai (each) ..... 23c.
Apatiniai vieno šmoto ..... 69c.
Vyram Pančinkos ..... 9c.
Maunami Marskiniai ..... 45c.
Sportiškos kelnės ..... 89c.
Vaikam kelnės ..... 89c.
Vaikam "overalls" kelnės ..... 69c.
Vyrams "overalls" kelnės ..... 79c.
Vyram kepurės ..... 25c.
Kaklarašiniai Marskiniai ..... 25c.
Pasipušimui Marskiniai \$1.00

Visus kviečiame atsilankyti į mūsų krautuvej ir persitikrint mūsų kainomis, o mes užtikriname TEISINGĄ PATARNAVIMĄ.
JOSEPH'S DRY GOODS STORE
J. PIKELIS, Sav.
3344 S. Halsted Street, Chicago, Illinois

RADIO SANDIERA RYTOJ

CHICAGO'S STOVYS

WIND	810	810
WGN	810	810
WMAQ	810	810
WLS	810	810
WGNR	810	810
WAAF	810	810
WCFB	810	810
WCPD	810	810
WMAZ	810	810
WGNB	810	810
WGNL	810	810
WGNM	810	810
WGNP	810	810
WGNQ	810	810
WGNR	810	810
WGNL	810	810
WGNM	810	810
WGNP	810	810
WGNQ	810	810

NEDELIOJE

Liepos 8, 1939

8:30—WGES. Lietuvių Programas.
9:45—WBBM. Signals to Health.
10:15—WHD. Herald Calls.
10:30—WBBM. Columbia Conc. Hall
WGN. Morning Melodies.
11:15—WBBM. "Women in the World of Tomorrow."

POPIET

12:00—WGN. News.
WAAF. The Symphonic Hour.
WLS. Melody Parade.
WJJD. Current News.
WCFB. Spotlight Program.
WBBM. "What Can I Do?"
12:30—WHD. Bob Atcher, songs.
WJJD. Hedges' Orch.
WCFB. Variety Show.
WBBM. What Price America.
WMAQ. Local News.
1:00—WAAF. News Report.
WJJD. Farm Advisor.
WBBM. News for Missus.
WCFB. Franklin's Orch.
WAAF. "Seven Uppers".
WJJD. Bob Atcher.
1:15—WAAF. Meet the Missus.
WCFB. Variety Show.
WHD. Dance Music.
WGN. Candelaria's Orch.
WBBM. The Flamagras.
1:30—WGN—WCFB—WBBM. Baseball
1:55—WSCR. Polish Hour.
WAAF. Operatic Hour.
WMAQ. Golden Melodies.
WHD. Current News.
2:30—WHFC. Popular Tunes.
WHD. Musical Matinee.
WMAQ. Broadside from Geneva.
WBBM. Children's Program.
WMAQ. Polish Matinee.
WENR. Club Matinee.
WHD. Races.
3:00—WGES. Music in the Air.
WMAQ. Paul Laval's Orch.
WHD. Sports Edition.
4:00—WGES. Crosstion Hour.
WCFB. Your Favorite Orch.
WGN. Swing It.
WMAQ. High School Band.
5:00—WBBM. Chicago Hour.
WCFB. Moon of Manokawa.
WGES. Songs of Ukraina.
WENR. El Chino Spanish.
WHD. Sports Edition.
5:15—WAAF. Super Dance
WBBM. Piano Parade.
5:30—WCFB. Musical.
WAAF. Bandstand.
WBBM. Ball Session—diskus.
WMAQ. The Art of Living.
WMAQ. Gene Krupa's Orch.
5:45—WCFB. Amer. Legion.
WBBM. Chicago Hour.
WMAQ. Organ Music.
WHD. Current News.
WCFB. The Hit Review.

VAKARE

6:00—WGES. Folk Songs.
WGN. Ginsburgh's Orch.
WHFC. Dinner Dance.
WCFB. Gene Austin.
WCFB. Last Minute News.
WMAQ. Bolongini's Orch.
6:15—WMAQ. Musical Notes.
WAAF. Bands in Review.
WBBM. Crusader's Orch.
WJJD. News.
WGN. News.
WCFB. Dad's Family.
6:30—WMAQ. Uncle Jim's Gt. Bee.
WCFB. Where to Go?
WBBM. Americans at Work.
WAAF. "Mythical Ballroom".
WGN. Sports Review.
6:45—WHFC. Cokų Programas.
WCFB. Sports Review.
WGN. Inside of Sports.
7:00—WMAQ. Dick Tracy drama.
WGN. Tropical Serenade.
WHIP. Salsimero Programas.
WLS. News Report.
WGES. Theatre of the Air.
WCFB. Race Results.
7:30—WMAQ. Avalon Time.
WLS. Barn Dance.
WBBM. Professor Quiz.
WGN. Joe Reichman's Orch.
WAAF. Evening Concert.
WCFB. Music in the Air.
WENR. Barn Dance Party.
8:00—WGN. Heidelberg's Orch.
WBBM. Concert Melodies.
WBBM. Your Hit Parade.
WCFB. Grant Pk. Concert.
WJJD. Supportive Frolic.
WLS. National Barn Dance.
8:30—WMAQ. Arch Oboler's Orch.
WGN. News.
WCFB. Insurance Talk.
8:45—WBBM. Sat. Night Serenade.
9:00—WMAQ. Make Believe Dance.
WCFB. Allen Roth's Orch.
WLS. Barnyard Jamboree.
WGN. Jim Jackson's Orch.
WGN. Teagarden's Orch.
WBBM. Your Hit Parade.
9:15—WBBM. Grant Pk. Concert.
WGN. Leonard's Orch.
WHD. Bunday's Orch.
WLS. Front Porch Party.
WCFB. Make Believe Dance.
WGES. Lietuvių Programas.
WGN. F. Martin's Orch.
WMAQ. Laur. Wolf's Orch.
WBBM. Courtney's Orch.
WHD. Rhythmic Age.
10:15—WHD. Mugsy St. John's Orch.
WGN. Herman's Orch.
10:30—WCFB. "The Life Program".
WBBM. Wood's Orch.
WCFB. Simphonian Prog.
WGN. Griff Williams' Orch.
11:00—WBBM. Harry James Orch.
WGN. Eddy Duchin's Orch.
WLS. Nat'l Barn Dance.
WBBM. Sat. Night Hop.
11:30—WHD. Current News.
WCFB. Hesserger's Orch.
WBBM. Bob Crosby's Orch.
WGN. Joe Reichman's Orch.
12:00—WHD. The Nite Watch.
WENR. Milt Herth's Orch.
WGN. Phil Oberm's Orch.
WMAQ. Marshall's Orch.

Lietuviški Radio Programai

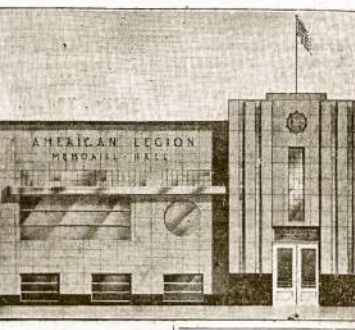
Saltimero radio programai duoda mums vakara, išskiriant sekmadienius, šis stoties WHIP, kaip 7 val. Pasiklausykite šį vakarą; pas garbūnais ir Vilnius, tiksliai, liepos 8 d.

Progress krautuvė radio valanda nedėliui, liepos 9, 11 val. priėj pietus, šis stoties WGES. Pas gražių dainų, muzikos, svarbus pranešimai ir t. t. Pasiklausykite.

Pasmerkė 4 Mėnesiam Kalėjimą už Automobilio Vairavimą Pasigėrus

Harold Jahanski, 31 metų, tapo pasmerktais 4 mėnesiam kalėjimą už automobilio vairavimą pasigėrus. Teismas išaiškino, kad dėl jo nesuvaišalymo du žmonės buvo didikai sužeisti aklidėmė gegužės 9 d.

Kertinio Akmens Padėjimas Dariaus-Girėno Posto Namui

American Legion Memorial Hall, Darius-Gyrenas Memorial Home.

Sekmadienį, liepos 9 dieną, antrą valandą po pietų, įvyks Dariaus-Girėno Memorial Namu kertinio akmens padėjimo ceremonijos. Ceremonijoms vadovaus pats Chicago's majoras Edward J. Kelly. Tai p' dalyvaus Illinois valstijos Legiono Komandantas ir kiti Legiono vadai. Taip pat dalyvaus žymūs visuomenės veikėjai ir politikai, Lietuvos Konsulas p. P. Dauzvardis ir daug kitų lietuvių profesionalų ir biznio vadų.

Visa tai įvyks prie statomo namo 4114-1618 South Western avenue. Yra pagaminta bronzinė dėžutė, į kurią bus įdėta įvairūs dokumentai ir raštai. Taip pat dėžutėjai John T. Zuris yra pagaminęs tam tikrus dokumentus, ant kurių busiantieji galės pasirašyti ir paskui ta dėžutė bus amžinai užrašyta ir į murgą įmūryta, kur stovės per šimtmečius laikai. Toliau yra labai svarbius visiems lietuviams dalyvauti ir šis proga pasinaudoti. Apart to, bus ir kitas įdomus programos.

Visi lietuvių nuostirdiai esate kviečiami dalyvauti.

W. B. Sebastian, Commander.

Palaidojus Estelą Dzimidas

Kuomet išgirdau nuo savo kaimynų, kad mirė Estelą Dzimidas mane perėmė šaltas širdis. Negalėjau tikėti, kad gamta būtų tiek žiauri suardyti gražių šeimynų ir palikti visai mažas 4 dukreles našlėtas. Tas buvo tiesa. Estelą Dzimidas mirė birželio 28-tą dieną, 8-tą valandą ryto.

Jos laidotuvių iškilmės atsibuvo perėmti pirmadienį, 3-tią dieną liepos. Atvykus prie direktoriaus Petkaus koplyčios matėsi graudingi reģiniai. Nors tą rytą saulutė skaiscinai švietė, buvo graži diena, bet niekas negalėjo teikti ramybės Estelos vyrii Mykolui ir jos mažoms dukrelėm, jos šeimyna tapo amžinai pažėsia.

Apie 9-tą valandą rytą atvykta la kunigas ir iš čia artimiausi Estelos draugai grabinėti nešė Estelos kūną į karavangą. Čia ir vėl nukrečia širpulytis matant sekančiųjų vyrų paskui grabą, laikant vieną pusę ranką dukrelės Daratos 10 metų amžiaus, o kitąjį rankoj laikė dukrelę Augėniją 28 metų amžiaus. Tai dar neviskas: pas Mykolo gimines pasliko dar dvi dvynekės dukrelės, Jonetė ir Joanna, kurios tik 16 mėnesių amžiaus. Jos dar permušos suprasti ir dalyvauti motinos laidotuve.

Nepoįgam Estelos kunas tapo pėrnėstas į Nekalto Prasi-

Pavogė F. ir K. Abekų Automobilų

Ketvirtadienį dienos šviesoj pavogė dd. F. ir K. Abekų Studebaker automobilį, 1938 metų modelio.

K. Abekienė apie 3 val. po pietų parvažiavo namo pas savo šapą, 2127 Milwaukee ave., ir prie šalygtivio pasistūčios, užrakinėjusi duris, nuėjo dirbti.

Apie 7 val., priešus reikalui važiuoti, jau nerado automobilio. Kaimynai sako, kad apie 4 val. atvažiavo du vyrai prie tos vietos, krapšėsi apie automobilį ir paskui viens vienu, o kitas kitu automobiliu nuvažiuojo.

Vadinasi, vagys veikia ir dienos šviesoj. —Kaimynas.

Moreikienė Skundėsi Teisejui Del Vyro Išlaidumo

Mrs. Helen Moreiko, gyvenanti po adresu 2106 W. 22nd Pl., užvedė bylą prieš savo vyrą Charles, kad jis savaitgalius praeidėjis balavojiomis.

Namų santykių teisejas Gihson E. Gorman užklauso Moreiką apie jos vyro elgesį.

Mrs. Moreiko paaiškino, kad Charles yra malivotojas, per savaitę uždirbs \$65 ir jai algą atiduoda. Ji duoda jam 50 centų į savaitę praleidimui.

Teisejas užklauso Helenos, kiek jos vyras gali balavoti už 50 centų.

Moteris atkrito: "Charles turi dirbti, gerbiamas teisejau." "Išties reikia turėti draugų, gaunant tik 50 centų į savaitę savimi reikalingam", pareiškė teisejas ir bylą panaikino.

GRAMONTUS ATLANKIUS.

Prieš kelias dienas atliankiu Bridgeporto biznierių Gramontus. Kaip visuomet, teip ir dabar radau juos gerai nuolatiki. Pasiviekinę, susidomėjau jų motinose nauja dekoracija. Visas vidus išremontuotas ir išdekoruotas akl traukiniais išsivaišiuoju (Blue Heaven) spalva.

Gramontų tavernas raudsi 3201 Lithuania ave. Reporteris.

ATVAŽIUOJA MYLMAS SVEČIAS IŠ LIETUVOS JUOZAS JURGINIS

JU PASITIKSIMĖ LIEPOS 14 D. LIETUVIŲ AUDITORIJOJE; J. JURGINIS KALBĖS APIE LITERATŪRĄ, APSVIETĄ IR TEATRĄ LIETUVOJE.

Lietuvių Liaudies Teatro chigysti grupė senai laukė atvykstanti iš Lietuvos svečio, kuris objektingai galėtų papasakoti amerikiečiams lietuviams, ypač chigiečiams, apie meno veiklą, apie apšvietos darbus ir spaudų kaime.

Pamatę spaudoj, kad į Ameriką atvyko Juozas Jurginis, "Lietuvius Žinių" korespondentas ir bendradarbis, tuoj rašėm laišką Dr. A. Petrko adresu, kur svečys buvo apstojęs, ar jis negalėtų atvažiuoti pas mus į Chicago.

Mylimas svečys sutiko atvažiuoti. Liaudininkų laikraščio bendradarbis į Chicago atvyks šios savaitės pabaigoje. Kaip žymėjo savo laiške, jis žadėjo paubiti apie dvi savaites ir plačiau susipažinti su šio miesto lietuvių gyvenimu.

Išties yra su kuo susipažinti. Chicago yra didelis miestas. Čia daug lietuvių, daug visokių lietuviškų įstaigų ir organizacijų.

Iš penkių lietuvių kalba einačių dienraščių, trys jų eina Chicagoje. Tik tas vienas pažymis daug pasako.

Be to, turė girdėti, kad Lietuvių Literatūros Draugijos 1-uo Apšvietko komitetas, kuris atstovauja knygų leidimo Draugijos Centra, nusitarė surengti seimynišką puolą ir ta proga pasikalbėti su svečiu apie literatūros dalykus Lietuvoje.

Labai Svarbios Prakalbos į Ameriką atvažiuoდაo visuo-

Pranešimai Iš Kitur

DETROIT, MICH.
Detroito Lietuvių Ne-Partinis Klubas laukia visų narių susirinkimo subotą, liepos 8 d., 7:30 val. vakaro. Draugijų svečiai, 4097 Porter St. Dalykai labai svarbus, kuriose būtinai turėtų dalyvauti. Apie šį susirinkimo komiteto iš abino veikimo praeities ir kas bus toliau veikimo, taipgi, draugai, melkita, nariai šiame susirinkime. (6-7-8)
Pirminkinis J. Baronas, Raštininkas M. Geralk.

SPRINGFIELD, ILL.
ALDLD 7 kpt. nederisius susirinkimo įvykis pirmadienį, 10 d. liepos, 7:30 val. vakaro, pas drg. K. Lagūna, 7:30 valandą vakaro, pas draugą K. Lagūna, 1520 Penn Avenue. Dviraugis, nes į Centro yra priėjusios nominacijų blanko nominavimui Centro viršinku. Taipgi, draugai, melkita, kurie dar nesate užsimekę duokly, priedži susirinkimui ir užsimekė. Taipgi yra daugelis svarbių svarstymų kaip tai Vilnius pilnikas, kuris įvykis liepos 30 d., ir kitai svarbiems reikalai. Sekr. S. Rusaitis.

AMŽIAUS PROGA

MŪSU DIDIS PAVASARINIS IŠPARDYMAS SUŠIEDAS 15 VYRŲ 300 ATIMTŲ AUTOMOBILIŲ DABAR JAU PILNAM IŠSICHOVIME. KAINOS NUMUŠTOS, NIEKUR KITUR JUNGTINĖSE VALSTIJOSE NEGALI PIRKTI TAIIP GRAZIU, PILNAI UŽTIKINTŲ AUTOMOBILIŲ UZ TIEK MAZAI PINIGŲ. Pirmo Vyro Pirklo, Alek. Astilankys i mision didi parodose kambary ir palygink savo kainas. Jgs maloniai susisiebsite. Klekivinas ir Gamybos ir Modelio čia rasl.

UZ KAINA, KOKIA ISGALI MOKETI

OLDSMOBILE 6 1938 sedans ir coupes. Sutaupsy daugiau kaip puse. Taipgi 2 1937 ir 1936 sedana viš kaip nauji. Pigiak kaip \$320
PACKARD 1938 sedana 5-6 ir 5-8 cilindru. Pigiak kaip \$335
Taipgi 1 1936 sedana Pigiak kaip \$395

DODGE 1938 sedana naujutelis. Sutaupsy virš puse, 3 1937 sedana ir 2 1935 sedana Pigiak kaip \$325

BUCICK naujumi 1938 sedana naujutelis veikt u puse. Taipgi 2 1937 sedana ir 1936 kaip nauji. Pigiak kaip \$335

PONTIAC 1938 Sedana naujutelis. Sutaupsy 50%. Taipgi 1937 sedana ir 5 1936 sedana. Pigiak kaip \$325

PLYMOUTH 1938 Sedana uz 50 centų ant dolerio. Taipgi 1936 sedana. Mažai varioti. Pigiak kaip \$295

STUDEBAKER 1938 sedana naujutelis. Tikiai \$465 ir 3 1936 sedana ir 2 1935 sedana. Pigiak kaip \$325

CHEVROLET 1937 sedana neturi ir senku, tubular kaip nauji
CHRYSLER 1937 Sedana, trys ir 5 '35 sedana. Pigiak kaip \$285

DE SOTO Sedana 1938 kaip naujas \$485
Kiekvienas karas turi trijų mėnesių garantiją ir desimtis dienų užsūtis bandyma. Jus galite pirkiti su visišku pasitikėjimu. Tas karas karj nupirkite iš mūsų, turi duoti jums naujo karo patenkimui ir, bete, mes absoliuti užtikriname sutaupsy jms šimtus dolerių.

Nereikia jms ir pinigų. Mes imame senus karus kaip imokėjima, o ilkusis galite išmoketi mažais mėnesiniais imokėjimais iki dviejų metų laikui.

Atidara kasdien nuo 10 val. ryto iki vakaro ir visą dieną sekmdieni

Cook County Finance Co.

1340 W. 63rd Street. (Prie Loomis)

Siuociame Gėles Telegramu į Viso Pasaulio Dalis

LOVEIKIS - Kvietkininkas

Gėlės Vestuvėm, Bankietam, Pagrabam

3316 S. Halsted St., Chicago, Ill.—Yards 7308-9

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicago ir Cicero Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

<p>Albert V. Petkus</p> <p>4704 S. Western Ave TEL. LAFAYETTE 8024</p>	<p>Anthony B. Petkus</p> <p>1410 S. 49th Ct., Cicero TEL. CICERO 2109 6824 S. Western Avenue Tel. Grovehill 6142</p>
<p>S. P. MAZEIKA</p> <p>3319 S. Lithuania Ave. TEL. YARDS 1138 ir 1139</p>	<p>Antanas M. Phillips</p> <p>3307 Lithuania Ave. TEL. YARDS 4908</p>
<p>LACHAWICZ ir SUNUS</p> <p>2314 W. 23rd Place Tel. Canal 2515 ir 2516 Skyriau: 42 E. 108th St. Tel. Pullman 1270 ir 2515</p>	<p>P. J. RIDIKAS</p> <p>3354 S. Halsted St. TEL. YARDS 1419</p>
<p>I. J. ZOLP</p> <p>1646 W. 46th St. YARDS 0781 0782</p>	<p>J. LIULEVICIUS</p> <p>4348 S. California Ave. TEL. LAFAYETTE 3572</p>

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE—Dieną ir Naktį

VISI TELEFONAI YARDS 1741-1742

4604-07 S. Hermatine Ave.—4447 S. Fairfield Ave.

TEL. LAFAYETTE 0727

DYKAI

koplyčios visose Chicago dalyse

Klauskite mūsų Lietuvių radio programo Antradienį ir Ištadienį vakarais, 7:00 valandą, iš WHIP stoties (1489 K.) Pranešėjas P. SALTIMIERAS

VISI VILNIEČIAI, VISA PAŽANGI VISUOMENĖ ŠIANDIEN VAŽIUOS Į VILNIES NAKTINĮ PIKNIKĄ

Liepos 8 Dieną Visi Keliai Veda į Liberty Grove, Willow Springs

Roselando, Cicero, Brighton Parko ir kitų kolonijų lietuviai skaitlingai pasirengę važiuoti į pikniką. Iš Bridgeporto, nuo "Vilnies" raštinės trokas nuvež darbininkus 2 val. po pietų. Svečius veš 5 val. po pietų.

Gerbiama Chicago's pažangioji visuomenė, brangūs vilniečiai! Žinote, kad pavaršini "Vilnies" pikniką sulijo. Lietus ir šaltas oras dienaščiui nuvežė mažiausiai \$500, kuriuos būtų gavęs šis piknikas. Kad darbininkai spaudai augti ir bujoti, yra didelis darbas ir sujunkta daug sunkumų, tai visi žino. Čia ir nekalbėjime apie tai. Vieną primenam pažangiai visuomenei ir širdingai vilniečiams, tai kad šiandien, liepos 8 d., naktinis piknikas rengiamas padengti tą nedateklį.

Prasime visus lietuvius dalyvauti Liberty Grove, buvusiojo Dambrausko farmoje. Pažmonys bus labai gražus. Bus svečių iš tolimesnių kolonijų. Piknikas prasidės 3 val. po pietų ir tęsis kviečiamisiai iki 3 val. sekmdienio ryto.

Piknike bus visokių margumų, kurie tinka, kaip žmonės sako, prie skaidrios mėnulio nakties. Bus dainų ir dainelių. Taipgi bus labai svarbi prakalba, kurią pasakys Leonas Prusėika.

Mes suprantame, kad subotas vakare daug širdingai vilniečių užimti darbu, užimti biznio reikalais. Vienok prasome, nors vėliai atvažiuoti į labai gražų daržą. Čia jūs patys smagiai lais.

Į draugus, kurie dirbs "Vilnies" piknike:

"Vilnies" piknikas (naktinis) įvyksta šiandien, Liberty Grove (buv. Dambrausko farmoje), Willow Springs, Ill. Yra išsuntinėta pakvietimai draugam ir draugėm, kad padirbėtų šiame piknike. Tikimės iš draugų kooperacijos. Piknikas prasidės nuo 3 val. po pietų. Kuklieriaus trokas veš darbininkus nuo "Vilnies" svetainės kaip 2 val. popiet. Paskui trokas veš svečius kaip 5 val. popiet. Norinti važiuoti piknikan, ir darbininkai, įsitemykite laiką.

—Komisija.

tinge Coliseum, kur kalbės John L. Lewis, aldermanas William A. Rowan, Van A. Bittner ir kiti, vyskupas Bernard J. Sheil atsakė:

"Laikydamiems demokratijos dvasios ir supratimo priimti Mėso's Pakuotojų Darbininkų Organizavimo Komiteto pakvietimą dalyvauti liepos 16 masiniame mitinge Coliseum ir suteikti mitingui atidarymo pamaldas. Ypač džiungiuosi, kad turėsiu progą Amerikos organizuotų darbininkų masiniam susirinkime dalyvauti."

Kaip girdėti, tai labai daug rengiasi lietuvių stakjardų darbininkų ir abelai lietuvių liepos 16 d. mitinge dalyvauti. —R. T.

W. P. A. Darbininkai Amatinkai Nepaiso Grąsinimų—Streikuoja

VIS DAUGIAU CHICAGOJE META WPA DARBUS PROTES. TUODAMI PRIES DARBŲ VALANDŲ DAUGINIMĄ.

Amatinkai WPA darbininkai, kurie pirmiau dirbdavo po 50 arba 80 valandų, o pagal naują jų patarkymą turėtų dirbti 130 valandų į mėnesį, atsisakė dirbti, skelbia streiką.

Sustreikavo parkų projekto, taipgi Cook apskrįcio ligoninės projekto ir tt. Amatinkai sako, kad jie nepaiso grąsinimų, būk prasidėję nuo darbu—streikai pilnia ne tik Chicagoje, bet ir kitur.

Dabar Rodoma
Viena iš Geriausių ir Ypatniausių Sovietų Filimų
Zmogaus ir Laikotarpio Totorių
"Leninas 1918 Metais"
Su "Ballietis ir garsaus Moscow Ballet"
SONOTONE THEATRE
66 E. Van Buren, arti Wabash
25c, iki 1 p.p., apart Sub. ir Ned.

CRANE COAL COMPANY
5332 South Logan Ave.—Telefonas PORTSMOUTH 7225
POCAHONTAS Mine Run (Screened), perkant 5 tonas ar daugiau \$7.25
Smulkesnis \$7.00
PETROLEUM CARBON COKE Perkant 5 tonas ar daugiau, tonas \$7.25

Negrai Gyvena Perdidelį Kamatyje

Antro Wardo aldermanas Earl B. Dickerson klįbia klausimą, kad praplatingi negrų gyvenimui rybas. Jisai sako, kad apžėjo apie linkę, kur dabar gyvena negrai, pirmiau buvo numatyta tik dėl 150,000 negrų gyvenimui planas. Šiandien to apie linkę gyvena apie 250,000.

Be to, aldermanas Dickerson nurodo, kad kas metai į Chicago'je iš pietinių valstijų pribuna po 4,000 negrų ir čia apsigyvena. Tuo motyvuodamas negras aldermanas reikalauja geresnių namų, jų daugiau dėl negrų.

Sako, Vokietija Nepasirengusi Karui

Šiuo laiku Chicagoje lankosi Dr. Arthur Feiler, ekonominiais klausimais buvęs rašytojas prie "Frankfurter Zeitung".

Jis sako, kad Vokietija dabar ekonominiai silpnėję negu ji buvo 1916-1917 metais. Objektinis žiūranti karas negalimas.

HEALTHY FOOD RESTAURANT
Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai Gaminti Patyrusį Virėją. Vikrus Patarnavimas.
3206 S. Halsted Street CHICAGO, ILL. F. SAKALAUSKIENE

Garantuotų Vartotų Karų BARGENAI
Visokių Išdirbusių ir Modelių—Visi Bargenai Atidara dieną ir vakarais.
Bridgeport Motor Sales
3040 S. Halsted St. Victory 6992
A. BALIS, Sav.

CRANE COAL COMPANY
5332 South Logan Ave.—Telefonas PORTSMOUTH 7225
POCAHONTAS Mine Run (Screened), perkant 5 tonas ar daugiau \$7.25
Smulkesnis \$7.00
PETROLEUM CARBON COKE Perkant 5 tonas ar daugiau, tonas \$7.25

nes salis ju negalės pakelti. Kas liecia Sovietų Sąjungos politikos ir Litvinovo rezignacijos, Dr. A. Feiler mano, jog tas

Metinis Piknikas su Programu RENGIA
Utility Liquor Distributors, Inc.
Sekmadienį, Liepos 9 D., 1939 m., 12 val.
BIRUTES DARŽE
79th St. ir Archer Ave.
Willow Springs, Ill.
1-ma dovana \$50, 2-ra—\$25, 3-čią—\$20, 4-ta—\$5.
Ižanga 10 centų.

C. MILLER SUPPLY CO.
Garantuoti vartoti baltieji, baltieji dalyrai, apetus ir šitas dalyrai. Filialai Toronto radiatorių, patų ir fitingų.
1247 W. LAKE ST. MONROE 3387

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI IR AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU
P. Balušins ir M. Kovarski, Sav.

nieto nepakeičia. Jis mato, kad Anglija, Francija ir Sovietų Sąjunga susitarė dėl taikos.

CLASSIFIED ADS

BUSINESS CHANCES

TAVERNAS 5 metai biznyje. Turi tuojau parduoti su nuostoliai \$500 cash. 3247 W. Montrose. (8-10)

RESORT FOR SALE

VASARINIS prie ežero, arti Eagle upė, Wisconsin, Fortnauolis. Visi moderniški parankumai. 3, 4 ir 5 miegamieji kambariai. Aš joms joms reikiama katidėjų už bargo kainą. Ko jūs pagedaulete? Rašykite: Ruby B. Radcliffe, Eagle River, Wisconsin. (8)

REAL ESTATE FOR SALE

\$655 Cash už 2 aukštus: 20 kambarių namas ir lota, 1103 E. Washington, Clinton, Illinois. Turi 6,000 grynųjų. 130 mylių į pietvakarius nuo Chicago. Bargenas. 5242 S. Homan (8-10-11)

PARDAVIMUI MEDINIS NAMAS su mirtiniu prekiu, 2 flatu po 4, 5 kambarius, ir krutuotą, kruutuotą patogi vieta dėl bekernis, Bekernė buvo per 20 metų. Kreipkitės: 237 W. 4th, Kampas Wells. (7-8)

KAMPINIS 5 kambarių mirtinis namas, karstus vandeniu apšildomas, garažius. Pigiai. 7822 Westwood Drive. Elmwood Park, Ill. (8-7-8)

BUTINAI turi parduoti mirtinį 4 flatu namą 2, 6 ir 2, 7 kambarių, ir raištinę 50 patalpių, garažius, Namas geram stovy, tinkamoji vieta, patogi transportacija. \$10,500. Normal 2433 (8-7-8)

MEDINIS NAMAS vieno ir pusės pavartimo, 5-flatu ir 3 kambarių. Uždegti porčiai. Karstus vandeniu apšildomi. Garažius. Gera vieta: 6140 ir Union Ave. Tik \$2,600. Gera kėči reikia \$600, likusius lengvais imo-keikėjimas. Graham, 1208 W. 83rd St. Phone Wentworth 4383.

ROOM FOR RENT

4 KAMBARIŲ flatas dėl ruošinimo, ir 10 kambarių, geru apšildomas, šiltas vanduo, saulės šviesa visuose languose. Kreipkitės: 2613 W. 69th Street. Telephone Hem, 9278. (8-7-8)

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

REIKALINGAS PARDAVĖJAS

skirtingas nuo kitų pasiūlymų, turinčiam ambicijų ir turinčiam supratimą organizuotam darbe; gera vieta ir svarbi praga, pelningas uždavimas. Rašykite: Nepron Co., Tacoma, Wash. (6-7-8)

VIETOS PRANEŠIMAI

SLA PIKNIKAS

SLA šio kungo rengia pikniką sekmdienį, liepos 8 dieną. Kabilius darže, prie Tautilkų Kapinių, 83 ir Keen Avy. Kviečiame visus narius ir kitus draugus dalyvauti. Bus gera orkestra, skanių valgių ir gerimų, taipgi laimėjimas. Kviečia Rengėjas.

GARFIELD PARK

Garfield Parko Lietuvių Vyru ir Moterų Palapinėis Klubas laikys mėnesinį susirinkimą naujajai svetainei, viršų Napoleon restaurant, 2625 W. Harrison St., arba 3956 Fifth Ave. nedėliui, liepos 8 d., 1939 m., 1-ma valandą popietį susirinkimas visus narius būtinai atsilankyti. Rašt.

BRIGHTON PARK

A.L.D.L.D. 104 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks pirmadienį, liepos (July) 10 d., 7:30 val. vakaro, Hollywood Inn, 2417 W. 43rd Street. Kviečiame visus dalyvauti, nes turime daug svarbių reikalų.

MARQUETTE PARK

Specialis Pranešimas L.D.S. 127 Kuopos Nariams
Mūsų kuopos susirinkimas įvyks pirmadienį, liepos 10 d., o ne antradienį kaip buvo iškiloti gariniai. Pirmas daroma dėtis, kas antradienį bus susirinkimas kitos mūsų artimos organizacijos ir toje pačioje vietoje. Todėl visi L.D.S. 127 nariai susirinkite liepos 10, 8 val. vakaro, Gracienės svetainėje, 2449 W. 69th St.
L. Rastnukas, Pirn.

TOWN OF LAKE

L.D.S. 102 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks liepos (July) 11 d., 8 val. vakaro, Ežericio svetainėje, 2625 So. Paulina St. Draugai ir draugės, kadangi mūsų susirinkimas neįvyko peršita antradienį, tai 4 antradienį įvyks, ir visi esate kviečiami dalyvauti ir naujų narių atsižvelgti, ir kuri yra atsilike mokestys, užmokekte. Šis susirinkimas bus pumėtinis ir visi dalyvaukite. (8-10-11)
Kviečia Kp. Valdyba.

GROVE CAFE

(Birutes Daržas Piknikam)
79th ir Archer Ave.
JUSTICE PARK, ILL.

Kas Diena Duoda Skanus Valgius ir kokio tik valgio nori gausi. Penktadienis, Šeštadienis ir sekmdienis gėra orkestra dėl šokių.
Šeštadienis Barn Dance.
Per Visa Naktį, Buna Aldara. Kviečiame Udeiti.
Sav. J. Makutenas

UNIVERSAL RESTAURANT
Vesuvėm, Krikėtynom ir Kitolien Bankietis Sufinans Patarnavimas Linksmas Patarnavimas Visiems
Antanas Norkus, Sav.
750 W. 31st St., Chicago, Ill.
TEL. VICTORY 9670

Medicinos Doktorai
DR. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS
4422 S. Western Avenue.
KASDIENA
Nedėliomis pagal sutartį
Phone Virginia 3216

DR. V. A. ŠIMKUS
ATOSTOGAUA
Surgys
RUGPUICIO (AUGUST) 1, 1939

A. Montvid, M.D.
West Town State Bank Bld.
2400 West Madison Street
VALANDOS: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vakaro.
Tel. Seeley 7320
Namų Telefonas Brunswick 7697

DR. MARGERIS
3325 S. Halsted Street
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro. Svečiatidiniai nuo 1 iki 12 diena.
Telephone Yards 7299

DR. Pulsucki LeVan
PHYSICIAN & SURGEON
Ligonių priimam per visas 24 val.
X-RAY SVIESOS SPINDULIAI
1957 Garfield Boulevard
Tel. Hemlock 6699
Res. 6231 S. Rockwell St. Prop. 0469

DR. STRIKOLIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vakaro. Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel. Yards 4787
Namų Tel. PROCEP 1820
Ofiso Tel. Virginia 8036
Namų Tel. MEYER 2844

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
OFISO VALANDOS: 9-4 ir 6-8 p.m. Ne-
lioniomis pagal sutartį.

DR. A. K. BUTKO
LIETUVIS
KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
Ofiso Valandos:
nuo 9 ryto iki 9 vakaro

DR. BERTASH
75 West 35th Street
(Kamp. 30th ir S. Halsted St.)
VALANDOS: 7-1 ir 6-30 iki 8:30 vakaro.
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.
Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
VALANDOS: nuo 8-8 ir 7-8
seronolis ir nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 6631 So. California Ave.
Telefonas Republic 7688

DENTISTAI
Phonės: Yards 2246
DR. C. Z. VEZEL'S
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(arti 47th Street)
Valandos: nuo 9 iki 8 vakarais. Seredoi pagal sutartį.

DR. George I. Blozis
DENTISTAS
2201 W. Cermak Rd.
VALANDOS: 9:30 iki 12 ryto; 1 iki 4:30
po pietų; 6 iki 8 vakaro. Svečiatidiniai ir sekmdieniais pagal sutartį.

Telefonas HEMLOCK 9252
ANELIA K. JARUSZ
Physical Therapy & Midwife
Pirmadienį, ant-
radienį ir trečia-
dienį nedėliomis
6639 S. Western
Avenue,
Chicago, Ill.
Ketvirtadienį,
Penktadienį,
Šeštadienį ir
Sekmdienį—
randasi
Central Avenue
Beverly Shores,
Ind.
Telefonas Michi-
gan City 2799 R 3

PAŲAISYK
NAMO STOGĄ IR RYNAS
DABAR
Pašauk mus dėl nemokamo
apskaitlinavimo patalymui
jusų stogo
25 METŲ PATYRIMO
BLEKORIUS & STOGIUS
BRIDGEPORT ROOFING Co.
3216 So. Halsted St.
Tel. VICTORY 4965

VILNIES NAKTINIS PIKNIKAS!
LIBERTY GROVE
WILLOW SPRINGS ILLINOIS
LIEPOS-JULY 8 SUBATOJU NUO 3 VAL. POPIET (BUVUSIOJ DAMBRAUSKO FARMOJ)
Piknikas prasidės nuo 3 valandos popiet šį šeštadienį. M. Batučio orkestra šokiams. Dainos ir kitos linksmybės! Kviečiame atsilankyti visos Chicago's ir apie linkės publiką smagiausiai praleisti laiką su savo draugais ir pažytais. Piknikas užsities iki nedėlios ryto.
NUVAZIAVIMAS Į LIBERTY GROVE LABAI PARANKUS
VISI Į ŠĮ PIKNIKĄ! IŽANGOS NEBUS